Ազգ
Azg
armenian daily
23 ՄԱՐՏ 1999 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 51 (1796)

Հարավսլավիայի ռմբակոծման հեռանկարը ավելի ու ավելի է իրական դառնում

ԲԵԼԳՐԱԴ, 22 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ընդդեմ Հարավսլավիայի ՆԱՏՕ-ի մասշտաբային ռազմական գործողության հեռանկարը էլ ավելի իրական է դառնում Ֆրանսիայում սերբերի եւ կոսովյան ալբանացիների միջեւ խաղաղության բանակցությունները խզվելուց հետո:

Մեծ Բրիտանիայի, Գերմանիայի եւ Ֆրանսիայի ղեկավարների հետ ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնի հեռախոսազրույցի ժամանակ կողմերը հաստատել են, որ ՆԱՏՕ-ի դիրքորոշումը չի փոխվել. ՆԱՏՕ-ն կձեռնարկի Սերբիայի ռմբակոծությունը, եթե Բելգրադը չդադարեցնի ռազմական գործողությունները կոսովյան անկախության կողմնակիցների դեմ:

Միեւնույն ժամանակ Բելգրադ է ժամանել ԱՄՆ հատուկ դեսպանորդ Ռիչարդ Հոլբրուկը, որը մտադիր է ձեռնարկել հավանաբար վերջին փորձը Հարավսլավիայի նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչին համոզելու ստորագրել ալբանացիների հետ խաղաղության պայմանագիրը:

Շատ Բելգրադ է մեկնել նաեւ հատուկ հանձնարարություններով Ռուսաստանի դեսպան Բորիս Մայորսկին: Ըստ երեւույթին դեսպանը պետք է համոզի Հարավսլավիայի նախագահին ընդունել Դաշինքի վերջնագիրը:

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ադրբեջանում թուրքական ռազմակայանների տեղադրումը կխախտի հավասարակշռությունը

Փաստեց Վարդան Օսկանյանը

ԱՐԱՔՍ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

«Կիպրոսի հետ Հայաստանն ունի ընդհանուր շահեր, մոտեցումներ: Այսօր առավել կարեւորվում է խաղաղական գործունեությունը միջազգային կազմակերպություններում», ընդգծեց Վարդան Օսկանյանն, ամփոփելով մարտի 7-10-ը Կիպրոս եւ Հունաստան, իսկ 15-18-ը Միացյալ Թագավորություն կատարած այցի արդյունքները: Կիպրոսում եւ Հունաստանում Օսկանյանը հանդիպել է իր պաշտոնակիցներին եւ նախագահներին: Քննարկվել են Հունաստանի նախագահի Երեւան այցի մանրամասները: Միացյալ Թագավորությունում հանդիպել է արտգործնախարար Ռոբին Քուկին, պաշտպանության եւ առեւտրի նախարարներին, Հայաստանում գործունեություն ծավալող բրիտանացի գործարարներին, ելույթ ունեցել Լորդերի պալատում: Ընդհանուր առմամբ այցը դրական գնահատելով նախարարը նկատեց, որ Միացյալ Թագավորությունը Հայաստանի համար դառնում է տնտեսական առաջին գործընկերներից մեկը:

Միացյալ Թագավորության հանդիպումները բաժանելով չորս ուղղությունների, Օսկանյանը մանրամասնեց, որ քննարկվել են երկկողմ հարաբերությունների, տարածաշրջանային, ԼՂՀ հիմնախնդրին առնչվող հարցեր: Ռոբին Քուկի հետ հանդիպմանը շեշտը հիմնականում դրվել է Կոսովո-ԼՂՀ զուգահեռների անցկացմանը, թեպետ նախարարը արձանագրել է, որ Կոսովոյի եւ ԼՂՀ-ի իրավիճակները խիստ տարբեր են: Կոսովոյի դեպքում շեշտը դրվում է միջանկյալ լուծման, արյունահեղությունը դադարեցնելու, անվտանգությունը ապահովելու վրա:

Տես ➧ էջ 3

Ալիեւը նորից է բողոքում Ելցինին

ԲԱՔՈՒ, 22 ՄԱՐՏ, ՍՆԱՐ: Մարտի 20-ին Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը նամակ է հղել ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինին, որում մեկ անգամ եւս բարձրացրել է «ռուսական սպառազինությունը ապօրինաբար Հայաստանին հանձնելու» հարցը, հաղորդել է Ալիեւի մամլո ծառայությունը:

Նամակում մասնավորապես նշված է, որ «սպառազինությունների ապօրինի մատակարարումների մասին հարցի քննությունը ոչ մի արդյունքի չհանգեցրեց», քանզի Գլխավոր դատախազությունը, պաշտպանության նախարարությունը եւ ՌԴ այլ համապատասխան մարմիններ չեն կատարել Ելցինի հանձնարարականները», իսկ այն անձինք, ովքեր մեղավոր են զենքը հանձնելու գործում, չեն պատժվել: «Զենքի ամենաապօրինի հանձնմանը անհրաժեշտ քաղաքական եւ իրավական գնահատական չի տրվել»: Անարդյունավետ էր նաեւ այդ հարցի կապակցությամբ եռակողմ հանձնաժողովի աշխատանքը:

Ալիեւը նշում է, որ «ՌԴ կողմից Հայաստանի զինումը վնասում է Ադրբեջանի եւ Ռուսաստանի բարեկամական հարաբերություններին, եւ որ նման գործողությունները «լիովին հակասում են փոխադարձ անվտանգության մասին համաձայնագրի ոգուն»:

Նամակում նաեւ «անհանգստություն» է արտահայտվում Հայաստանում ռուսական նորագույն ռազմական տեխնիկայի (ՄԻԳ-29 ինքնաթիռների եւ S-300 հրթիռային համալիրների) տեղաբաշխման կապակցությամբ: «Դա խախտում է տարածաշրջանի ռազմա-ստրատեգիական հավասարակշռությունը», գտնում է Հեյդար Ալիեւը, հայտարարելով, որ կողմնակից է հակամարտության խաղաղ լուծմանը եւ հրադադարի պահպանմանը մինչեւ ղարաբաղյան հիմնախնդրի լրիվ լուծումը, ինչպես նաեւ Ռուսաստանի հետ ավանդական բարեկամական կապերի զարգացմանը:

Օջալանի մասնակցությամբ առաջին դատական նիստը՝ ապրիլի 24-ին

ԱՆԿԱՐԱ, 22 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Քրդական աշխատավորական կուսակցության ղեկավար Աբդուլլահ Օջալանի դատավա-

րության առաջին նիստը նրա մասնակցությամբ կկայանա ապրիլի 24-ին Մարմարա ծովի Իմրալի կղզում: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այսպիսի որոշում է կայացրել Անկարայի պետական անվտանգության դատարանը, այսօր հաղորդել է «Ջումհուրիեթ» թերթը:

Այս չորեքշաբթի Անկարայում տեղի կունենա դատարանի հերթական նիստը, որի ընթացքում կքննվի Օջալանի նկատմամբ հարուցված քրեական գործը «ՄԵԴ-Թիվի» քրդամետ հեռուստատեսությամբ նրա ունեցած հարցազրույցներից մեկի առնչությամբ: Այն որակված է իբրեւ «դավաճանություն հայրենիքին»: Դատախազները պահանջում են քուրդ ղեկավարին մահապատժի դատապարտել:

Օջալանի դատապաշտպան Ահմեդ Զեքի Օքչուօղլուն հայտարարել է, որ իր պաշտպանյալը գտնվում է հոգեբանական ուժեղ ճնշման ներքո, եւ նման իրադրության մեջ հազիվ թե հնարավոր լինի նախապատրաստել դատապաշտպանությունը:

Օջալանին առեւանգել եւ Թուրքիային են հանձնել ԱՄՆ-ի եւ Իսրայելի գործակալները

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իսպանական թերթերից մեկին տված հարցազրույցում Թուրքիայի արտգործնախարար Ջեմը հերքել է ԱՄՆ-ի եւ Իսրայելի մասնակցությունը PKK-ի ղեկավար Ա. Օջալանի ձերբակալման գործում: Մինչդեռ «Ֆրանկֆուրտեր ալգեմայնե ցայտունգ»-ը տեղեկացրել է, որ Օջալանի ձերբակալման ականատեսները վկայել են, թե Նայրոբիի օդակայանում ճանաչել են իսրայելական հետախուզության «Մոսադի» մի սպայի:

«Իրանի ձայն» ռադիոկայանը կասկած է հայտնում թուրք պաշտոնյաների այն պնդման առիթով, թե մի թուրք առեւտրականի օդանավով Օջալանին Նայրոբիից ուղիղ Անկարա են հասցրել, պատճառաբանելով, որ օդանավը չէր կարող անվայրէջք թռիչքով այդքան մեծ ճանապարհ անցնել, ուստի պետք է ենթադրել, որ այն կանգ է առել Իսրայելում:

Ռազմաքաղաքական փորձագետների կարծիքով, Նայրոբիում Օջալանին առեւանգել եւ Թուրքիայի անվտանգության պաշտոնյաներին են հանձնել ԱՄՆ-ի եւ Իսրայելի գործակալները, ընդ որում ԱՄՆ-ը խոստովանել է իր համագործակցությունը այդ հարցում, հետեւաբար Ջեմի պնդումները ճիշտ չեն, եզրակացնում է ռադիոկայանը:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Մենք ոչ ոքի չենք սպառնում

Ասում է ՌԴ Հյուսիս-կովկասյան զինվորական օկրուգի հրամանատարը

Հյուսիս-կովկասյան զինվորական օկրուգի զորքերի հրամանատար գեներալ-գնդապետ Վիկտոր Կազանցեւը երեկ ժամանել է Երեւան՝ իրեն ենթարկվող եւ Հայաստանի տարածքում տեղակայված Անդրկովկասում ռուսաստանյան զորախմբի զորամասերը ստուգելու համար: «Գալուս նպատակն է ստուգել, թե ռուսաստանյան ռազմակայանի հրամանատարությունն ինչպես է իր կազմի մեջ ընդունել հակաօդային պաշտպանության (ՀՕՊ) ավիացիոն խումբը եւ ՀՕՊ նոր գունդը, ինչպես են տեղավորվել, ինչպիսին են անձնակազմի բնակության պայմանները», մեզ տված հարցազրույցում հայտարարեց հրամանատարը: Նա հայտնեց, որ դրանից հետո ավիացիոն խումբն ու գունդը կընդունվեն Անդրկովկասում ռուսաստանյան զորախմբի կազմի մեջ, իսկ այնուհետեւ ՌԴ պաշտպանության նախարարին ու ՌԴ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետին կզեկուցվի նրանց կարգադրության կատարման մասին:

Հայաստանում ռուսաստանյան զորախմբի վերազինումը ծրագրավորված է ՌԴ պաշտպանության նախարարի ու գլխավոր շտաբի պետի կողմից, նշեց օկրուգի հրամանատարը: Դա իր բոլոր ռեսուրսները սպառած հնացած մարտական տեխնիկայի պլանային վերազինումն է ավելի նոր, ժամանակակից տեխնիկայի, հայտնեց գեներալը: Իր խոսքերով, դա արվում է ոչ միայն ռազմակայանում, այլեւ օկրուգի բոլոր զորքերում, որի մասն է կազմում Անդրկովկասի զորախումբը:

«Մենք բացարձակապես ոչ ոքի չենք սպառնում, հայտարարեց գեներալը: Պարզապես մենք այս ամենն անում ենք, որ եթե որեւէ մեկը փորձի որեւէ բան անել, ապա բռնենք դրան ու կհանգստացնենք», նշեց նա: Հրամանատարը «միանգամայն գոհացուցիչ» գնահատեց Անդրկովկասում ռուսաստանյան զորքերի մարտունակության վիճակը: Օրվա վերջին նա հանդիպեց Հայաստանի պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանի հետ, այցելեց ռուսաստանյան ռազմակայան, որի հիմնական մասը տեղակայված է Գյումրիում: Ի դեպ, գեներալ-գնդապետ Վ. Կազանցեւը ծառայել է Լենինականում 1966–71 թթ.: «Այնտեղ են ծնվել իմ երկու որդիները», հպարտությամբ ասաց նա, վերհիշելով իր ծառայության տարիները:

Փետրվարին այցելելով Հայաստան, ՌԴ օդուժի հրամանատար, ավիացիայի գեներալ-գնդապետ Անատոլի Կոռնուկովը հայտարարեց, որ շարունակվում են աշխատանքները ԱՊՀ ՀՕՊ միացյալ համակարգ ստեղծելու ուղղությամբ: Նա հայտնեց, որ Հայաստանում ռուսաստանյան ռազմակայանում տեղաբաշխվում են Ս-300 զենիթահրթիռային համակարգերի բաղադրատարրերը: Միեւնույն ժամանակ ռուսաստանյան ռազմակայանի ՀՕՊ ավիացիայի ավիացիոն խումբն անցավ փորձնական մարտական հերթապահության: Անցյալ տարվա դեկտեմբերի 16-ին Երեւան ժամանեցին ՄԻԳ-29 հինգ, փետրվարի 26-ին՝ եւս 5 կործանիչ, որոնք փոխարինեցին հնացած ՄԻԳ-23-ներին:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻՍՈՅԱՆ
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից
«Ազգի» համար

ԳՈՐԾԱՐՔ

Արմենտելի վավերագրությունը

Ինչպես Արմենտելը դարձավ միահեծան կառավարիչ՝ միջազգային, միջքաղաքային եւ տեղական կապի

ՆԱԻՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

Արմենտել հայ-ամերիկյան համատեղ ձեռնարկությունը, ըստ պաշտոնական փաստաթղթերի, ստեղծվել է միջազգային մրցույթով 95 թ. մարտին: 95-ին Հայաստանում գործում էր կապի երեք օպերատոր (կառավարիչ). Արմենտելը որպես միջազգային կապի օպերատոր, Երեւանի քաղաքային հեռախոսացանցը, որը քաղաքային հեռախոսակապի օպերատորն էր եւ միջքաղաքային կապի օպերատորը (Հայաստանի տարածքում եւ ԱՊՀ-ում)՝ Հայաստանի հեռախոսային ցանց: Որպես առաջին փուլ՝ TWT-ի համար միջազգային կապի օպերատորին միավորվում է Երեւանի քաղաքային հեռախոսացանցը: Վերջին փուլը Հայաստանի հեռախոսային ցանցի վերամիավորումն էր Արմենտելին, այսինքն՝ կապի նախարարությունն իր առջեւ դրված խնդիրը լուծեց TWT-ի հետ փուլ առ փուլ, իսկ OTE-ի հետ փաթեթային եղանակով:

ՀՀ կապի նախարար Գրիգոր Պողպատյանը կառավարությանն ուղղված տեղեկանքում «Հայաստանի հեռախոսային ցանց ՊՁ-ն Արմենտել ՀՁ-ի մեջ ներդնելու մասին» բերում է թեական երաշխիքներ, ըստ որի Հայաստանի հեռախոսային ցանց ՊՁ-ն պետք է ներդնել Արմենտել ՀՁ-ի մեջ հանուն խոշոր ներդրումների Հայաստանի ամբողջ հեռախոսացանցի վերազինման ճանապարհին: Գրիգոր Պողպատյանը հիշյալ տեղեկանքում նշում է, որ Արմենտելում Երեւան քաղաքի հեռախոսացանցի ներդրմամբ Հայաստանն արդեն լուրջ ձեռքբերումների է հասել: Իբրեւ այդ ձեռքբերման ապացույց հիշատակվում է «Սիմենսի» համակարգչային կառավարման հեռախոսային կայանների համակարգերի տեղադրումը: Փաստացի Գրիգոր Պողպատյանը կառավարությանն առաջարկում է Արմենտելի ակտիվների մեջ ներգրավել նաեւ Հայաստանի հեռախոսային ցանց ՊՁ-ն այնտեղ եւս խոստանալով ներդրումների անձրեւ: Փաստաթղթում առաջին եւ միակ անգամ հիշատակվում է Wasserstein Perella & co. Limited ընկերությունը: Փաստվում է, որ այս ընկերությունը կազմակերպում է Արմենտել ձեռնարկության հայկական մասնաբաժնի վաճառքը միջազգային մրցույթով: Առաջ անցնելով նշենք, որ Արմենտելի հայկական մասնաբաժնի վաճառքի արդյունքում OTE-ն հաղթեց ձեռք բերելով մեր հեռախոսային ցանցի սեփականության իրավունքը, իսկ TWT-ն շուրջ 8 մլն դոլար ներդրում կատարելու դիմաց ստացավ 62,5 մլն դոլար: Wasserstein Perella-ն այսպիսով Արմենտել հայ-ամերիկյան ձեռնարկության ստեղծման հիմնական խորհրդատուն էր, ամերիկյան TW ընկերության եւ ՀՀ կապի նախարարության միջեւ բանակցությունների մասնակիցներից մեկը:

Տես ➧ էջ 2

digitised by A.R.A.R.@

ՌԻԹԱՑԻԿ

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը նախապատրաստում է քաղաքական հայտարարություն

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության մարտի 22-ի նիստը սկսվեց նորագիր անդամների ընդունելությամբ. վերջիններս համալրեցին երիտասարդական ակումբները: Այնուհետեւ ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը Հանրապետական վարչությանը ներկայացրեց իր, ՀՎ անդամ Շամիրամ Աղաբեկյանի եւ ատենադպիր Լեւոն Ղարիբյանի նախաձեռնությունը՝ կուսակցության հայտարարության նախագիծ հրապարակել վերջերս ԱԺ-ում աղմուկ բարձրացրած էլեկտրաէներգիայի սակագների հարցի վերաբերյալ:

Հանրապետական վարչությունը քննարկեց նախագիծը եւ որոշում ընդունեց շարունակել դրա մշակման աշխատանքները եւ հաջորդ նիստի ընթացքում ներկայացնել ՀՎ հաստատմանը:

Օրակարգի երրորդ հարցի համաձայն՝ քննարկվեց նաեւ վավերացված եւ չվավերացված ակումբների կանոնակարգման խնդիրը: ՀՎ-ը հաստատեց եւ օրինականացրեց ՀՌԱԿ «Անժել Թովմասյան», «Հրազդան» եւ «Էրեբունի» ակումբները:

Ա. Ռ.

ՀՌԱԿ նոր ակումբ Հրազդանում

Մարտի 21-ին Հրազդանում տեղի ունեցավ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության «Հրազդան» ակումբի բացումը, որին նախորդեց նորագիրների երդման արարողությունը:

Ակումբի բացմանը մասնակցում էին ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը եւ ՀՌԱԿ Կարգապահական ատյանի նախագահ Կառլեն Գեւորգյանը:

Ելույթ ունենալով ակումբի բացման արարողության ժամանակ՝ Ռ. Միրզախանյանը հակիրճ ներկայացրեց Ռամկավար Ազատական կուսակցության պատմությունը, ծանոթացրեց Հայաստանում կուսակցության գործունեության հիմնական շրջաններին: Հատուկ կարեւորեց ՀՌԱԿ գործունեության ներկա փուլը: Պրն Կառլեն Գեւորգյանը կարեւորեց ռամկավարների գործունեությունը Հայ դատի հետապնդման ուղղությամբ:

ՀՌԱԿ «Հրազդան» ակումբի ատենապետ ընտրվեց Կարեն Մարգարյանը:

ՀՌԱԿ ՄԱՄԼՈ ԴԻՎԱՆ

Ցավակցություն

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունն իր ցավակցությունն է հայտնում ՀՌԱԿ «Արաբկիր» ակումբի անդամներ ԿԱՐԵՆ եւ ՍԱՄՎԵԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆՆԵՐԻՆ սիրելի հոր՝

ԺՈՐԱ ՀԱԿՈԲՅԱՆԻ

անժամանակ մահվան կապակցությամբ:

Սկիզբը էջ 1

Իրավախախտումների հիմնական մասը եւ Հայաստանի շահերի անտեսումը, ըստ փորձագետների, տեղի է ունեցել հենց այս ժամանակ: OTE-ին Արմենտելի վաճառքի փուլը համեմատաբար ավելի հրապարակային է եղել: Համաձայնենք, որ նման գործարքի խորհրդատվություն կազմակերպելու համար Wasserstein Perella-ի դերը բավական մութ է:

դոլարի 49 տոկոսը TWT-ի ներդրումն է: Իբրեւ իր ղեկավարած նախարարության նվաճում՝ հիշատակվում է, որ «Արմենտել ՀԶ-ն TWT-ի միջոցով ստորագրել է Գերմանիայի «Սիմենս» ֆիրմայի հետ 75 մլն ԱՄՆ դոլար արժողությամբ նախագծի իրականացման վերաբերյալ պայմանագիր... 75 մլն ԱՄՆ դոլարը պետք է մարվի միջազգային կապից ստացված գումարներից 12 տարվա ընթացքում: 8 տոկոս դրույքը կազմում է 100 մլն ԱՄՆ դոլար: Այս վարկի մարումը երաշխավորելու ֆունկցիաները ստանձնել էր Արմենտելի 49 տոկոսի բաժնետեր TWT-ն:

Հին հեռախոսային ցանցը մենք կկործանենք եւ կստեղծենք նորը

ՀՀ կապի նախարարությունն այն ժամանակ համոզված էր, որ Արմենտել ՀԶ-ի կողմից Երեւանի թյան փաստաթղթում. «Նպատակ ունենալով կանխել հնարավոր ոչ փոխկապակցվածությունն ու հին ցանցի կործանումը»: Այս վեհ մղումներից ելնելով ՀՀ կապի նախարարությունը Երեւանի քաղաքային հեռախոսային ցանց ՊԶ-ն որպես ՀՀ կապի նախարարության բաժնեմաս, ամբողջությամբ ներդրեց Արմենտել ՀԶ-ի մեջ՝ դադարեցնելով նրա գոյությունը որպես ձեռնարկություն: Նույն ծակատագրին

ԳՈՐԾԱՐՔ

Արմենտելի վավերագրությունը

Մրցույթի փոխարեն համաձայնեցված գործարք

Արմենտելի խնդիրն արդեն հանրապետության նախագահի ուշադրության կենտրոնում է, որի ստեղծած հատուկ հանձնաժողովի առաջին աուդիտում փոխի նախարար Արսակ Վարդանյանը հայտարարեց, թե Արմենտելի եւ TWT-ի միջեւ կնքված գործարքը, որը Գրիգոր Պողպատյանն իր փաստաթղթերում անվանում է միջազգային մրցույթ, իրականում մրցույթ չի եղել, այլ «բանակցված գործարք», ինչը նշանակում է, որ այդ բանակցությունների եւ գործարքի ընթացքում հստակ եղել են շահող եւ տուժող կողմեր: Տուժողը, ըստ ամենայնի, Հայաստանի կառավարությունն էր, իսկ շահողը՝ նախարարը եւ TWT-ի ներկայացուցիչները:

1996 թ. «ՀՀ հեռախոսային կապի վերակառուցման եւ զարգացման ծրագրում», որ կապի նախարար Գրիգոր Պողպատյանը ներկայացրել է կառավարությանը հաստատման համար, նշված է, թե Արմենտել ՀԶ-ի հիմնադիր ֆոնդի վերջնական ձեւավորումն ավարտվում է՝ շուրջ 14 մլն դոլար: Ըստ Գ. Պողպատյանի ծրագրի՝ այդ 14 մլն

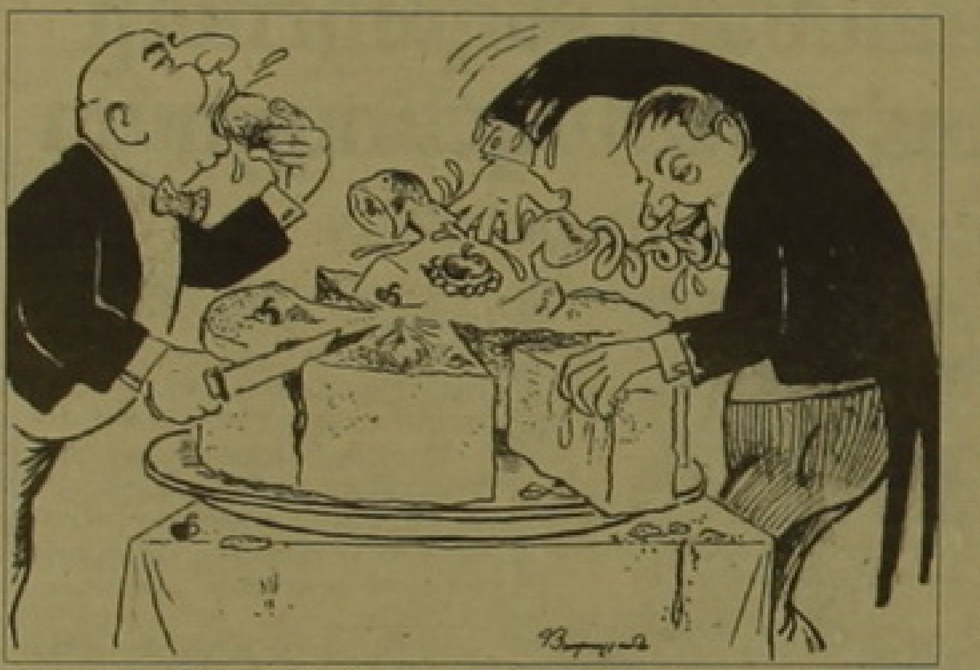

քաչափով, ընդ որում նշված գումարներից 64 մլն մարվելու է Արմենտելի կողմից եւ 8 մլն մարվելու է ուղղակիորեն TWT-ի կողմից»: Ծրագրում պարզաբանվում է՝ Արմենտելն առաջին տարվա ընթացքում պետք է վճարեր ամսական շուրջ 300 հազար ԱՄՆ դոլար, այնուհետեւ վճարն աճում է եւ 6-րդ տարվանից կազմում է ամսական շուրջ 900 հազար ԱՄՆ դոլար: Ընդհանուր առմամբ վճարվելիք գումա-

քաղաքային հեռախոսային ցանցի վերազինման, վերակառուցման եւ զարգացման արդյունքում ՀՀ կապի նախարարության Երեւանի քաղաքային հեռախոսային ցանց պետական ձեռնարկությունը պետք է դադարեցնի իր գոյությունը: Նպատակը վերազինման ժամանակաշրջանում Երեւանի քաղաքային հեռախոսային ցանցի բաժանման կանխումն էր նոր եւ հին ցանցերի, կամ ինչպես նշված է կառավարու-

արժանացավ նաեւ Հայաստանի հեռախոսային ցանց պետական ձեռնարկությունը՝ դարձյալ հնի ու նորի վերաբաշխման սկզբունքով:

Այսօր դատախազությունում գործ է հարուցված հետաքննել Հայաստանի հեռախոսային ցանց ՊԶ ընկերության վերագնահատման եւ այն Արմենտելի ակտիվների մեջ ներգրավելու գործընթացը: Լուրջ կասկածներ կան, որ այդ ընթացքում պետական ձեռնարկության հիմնական միջոցները շատ էժան են գնահատվել եւ ինչպես Երեւանի քաղաքային հեռախոսացանց ՊԶ-ի դեպքում, համակարգը գրեթե ոչինչ չի շահել:

Դատախազությունը պետք է հետաքննի դեպքերի զարգացումը, որպեսզի գործը հասնի դատարան, եւ ոչ թե կրկնվի Արմենտելի հետ կապված առաջին քրեական գործի նախադեպը, եւ ինչ-ինչ պայմանավորվածություններով վերստին հետաձգվի գործարքի ողջ պատմության մեղավորների հականե-հանվանե բացահայտումը: Մեկ անգամ բացահայտելով, ստեղծենք նախադեպ բացառելու նման գործարքները: Իսկ նախագահին կից հանձնաժողովը ընդամենը խորհրդակցական մարմին է:

«Կոմունիստները Գյումրիում 50 տոկոս ձայն կստանան, եթե...»

Ինչից է սկսվում ընտրության արդարությունը

Դժվար չէ նկատել, որ մինչեւ այժմ անցկացված բոլոր նախորդ ընտրություններում Գյումրիում ու Շիրակի մարզում ընդդիմությունը միայն պարտություններ է կրել: Այստեղ վաղուց, դեռ կառավարության լիազոր ներկայացուցչի ժամանակվանից փորձարկված ու հաստատված միակողմանի եւ անհակակշիռ գործադիր իշխանությունը մինչ կարողացել է իրենն անել: Հայկոմկուսի Գյումրիի քաղկոմի երկրորդ քարտուղար, պատմագիտության թեկնածու, դոցենտ Հակոբ Հակոբյանի կարծիքով, դա հետեւանք է նաեւ այն բանի, որ այս քաղաքում, մարզում կյանքը մարել է, ժողովուրդն իր չբարելավվող անտանելի վիճակի եւ հավասի կորստի պատճառով անտարբեր է դարձել ընտրությունների ու նման բաների նկատմամբ: Մյուս կողմից, այստեղ իշխանությունները մարդկանց ժամանակ էլ չեն թողնում այլ բանի մասին մտածելու, բացի օրվա հացի տենդագին որոնումներից, սոցիալական հիմնարկների դռներին մի հերթից մյուսը անվերջանալի վազվռտուքում օրն անցկացնելուց... Ընտրություններում իր բացասական դերն է խաղում նաեւ ընտրողների կողմից օրենքի եւ իրենց իրավունքների չիմացությունը:

«Ազգի» թղթակցի հետ զրույցի ընթացքում, որին պրն Հակոբյանից բացի մասնակցեց նաեւ ՀԿԿ քաղկոմի նոր առաջին քարտուղար Գագիկ Մանուկյանը, գյումրեցի համայնավարների երկու ղեկավարներն ընդգծեցին, որ ընտրությունների արդարության ապահովումը սկսվում է դեռ լավ ընտրական օրենքից, ընտրատարածքների բաժանումից ու հանձնաժողովների ճիշտ կազմումից: Ընտրական օրենքի վերաբերյալ ԱԺ կոմունիստական խմբակցությունը լուրջ առաջարկություններ է ներկայացրել, որոնք ընդունվել են: Իսկ ընտրատարածքների բաժանման վերաբերյալ կարծիք հայտնվեց, թե դրանք հարմարեցվել են ապագա առանձին թեկնածուների շահերին: Գ. Մանուկյանը Շիրակի մարզի համար անոր համարեց, որ նրանից մի հատվածը կտրվել եւ միացվել է հարեւան Լոռու մարզի ընտրատարածքին, եւ Շիրակի 7-ի դիմաց Լոռին ունեցել է 8 ընտրատարածք: Խոսելով առաջիկայում կազմվելիք ընտրական հանձնաժողովների մասին, Հ. Հակոբյանը կարեւոր համարեց, որ գոնե այս անգամ դրանց նախագահներն իրոք ընտրվեն, այլ ոչ թե նախկինի պես պարտադրվեն միայն իշխանության կամ իշխող կուսակցության ներկայացուցիչները, ինչը հետագա կեղծիքների հիմք է ստեղծում:

Համայնավար ղեկավարները Գյումրիում ու մարզում իրենց կուսակցության աճող հեղինակության մի վկայությունը համարեցին վերջին շրջանում քաղաքային կազմակերպության շարքերի որոշակի աճը եւ մանավանդ երիտասարդների համալրման առկայությունը: Պրն Հակոբյանի գնահատմամբ, ԱԺ այս ընտրություններում կոմունիստները հանրապետությունում կարող են ստանալ ձայների 40, իսկ սոցիալ-տնտեսական առավել վատ վիճակում գտնվող Գյումրիում արդար ընտրության դեպքում նույնիսկ 50 տոկոսը, որի համար էլ իրենք կպայքարեն:

ԳԵՂԱՄ ՄԻՐՏՕՅԱՆ

ՀՀ էներգետիկայի նախարարը Արմավիրի մարզում

Կառավարության եւ ժողովրդի հետ կապն անմիջական դարձնելու, գյուղական համայնքների հիմնախնդիրներին տեղում ծանոթանալու նպատակով էներգետիկայի նախարար Սերուժան Մխիթարյանը եղավ Արմավիրի մարզում: Այցը նպատակ ուներ նաեւ ծանոթանալու մարզի էներգետիկ տնտեսությունների աշխատանքին եւ այս առնչությամբ ազգաբնակչության բողոքներին:

Արմավիրի մարզպետի ուղեկցությամբ էներգետիկայի նախարարն այցելեց մարզի 12 գյուղեր: Մարզի էլեկտրացանցային ձեռնարկությունների ղեկավարների հետ հանդիպման ընթացքում նախարարը հանձնարարեց հետեւողական աշխատանք տանել գերնորմատիվային կորուստների իջեցման, վարձավճարների գանձման մակարդակի ավելացման, սպառողների հետ հաշվարկների կուլտուրայի բարձրացման, օրինախախտումները բացառելու ուղղությամբ: «Միայն նման չափանիշներին համապատասխանողները կարող են շարունակել աշխատանքը էներգետիկ համակարգում, մյուսներից ստիպված կլինենք հրաժարվել», նշեց նախարարը:

Վերջին ամիսներին օգտագործված էլեկտրաէներգիայի դիմաց վճարումները փոքր-ինչ նվազել են: Այս փաստը համայնքների գյուղապետները բացատրեցին ազգաբնակչության կենսամակարդակի վրա Ռուսաստանի Դաշնության տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը:

Գյուղացու հոգսերի թեթեւացում է գազամատակարարման վերականգնման խնդիրը, ինչն այս տարածաշրջանում բնակչության առավել հուզող հարցերից մեկն է: Խնդիրն իրականացնելու համար անհրաժեշտ պայման է համայնքի բնակչության 70-75 տոկոսի ցանկությունն ու վերջիններիս գրավոր դիմումը գազամատակարարման կազմակերպություններին: Իսկ այսօր մոտ 10 տարի անգործության մատնվելու հետեւանքով քայքայված խողովակաշարերը նորոգելու համար անհրաժեշտ են մեծ ֆինանսական միջոցներ, որը ներկայիս պայմաններում էներգետիկ համակարգը չունի: Համայնքներում գազամատակարարման վերականգնման մանրամասների քննարկումների արդյունքում որոշվեց տեղերում գազի տնտեսության վերականգնման խնդիրը լուծել բնակչությունից գանձվելիք կանխավճարների միջոցով, ինչը հետագայում օգտագործած գազի համար համապատասխան չափով վարձավճար կհանդիսանա: Այսպիսով մինչեւ տարվա վերջ Արմավիրի մարզի եւս 8200 բաժանորդ կապահովվի բնական գազով, կվերանայվի 185 կմ գազաբաշխիչ ցանց:

ՀՀ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՀՐԱՅՐ ՁՈՐԵԱՆ /հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն /562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN /phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

Ընթացիկ

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ադրբեջանում թուրքական ռազմակայանների տեղադրումը...

Սկիզբը էջ 1

Իսկ կարգավիճակը կորոշվի երեք տարի անց: Քուկը հավաստել է, որ անպայման հաշվի է առնվելու Կոսովոյի ժողովրդի կամքը: Վ. Օսկանյանն իր հերթին փաստել է, որ ԼՂՀ-ն արդեն իսկ անցել է այդ շրջանը, առկա է զինադադար, եւ ԼՂՀ-ի ժողովուրդը ինքնորոշվել է:

Առեւտրի նախարարի հետ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել Լոնդոնում անցկացնելու բիզնես-կոնֆերանս, որին մասնակցելու են բրիտանական եւ եվրոպական ընկերությունները: Երկուստեք պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել այս տարի ստորագրել կրկնակի հարկումից խուսափելու վերաբերյալ պայմանագիր:

Վ. Օսկանյանը կրկին հավաստեց, որ Կիպրոսում կայացած մամլո ասուլիսում ներկա գտնված 25-ից ավելի թղթակիցներից միայն «Անատոլու» թուրքական գործակալության թղթակիցն է սխալ մեկնաբանել իր խոսքերը: Ըստ թուրք լրագրողի, իբր թե Օսկանյանը նշել է, որ կանի հնարավորինը, որպեսզի Ստամբուլում գագաթաժողովը չկայանա: Վարդան Օսկանյանը հավաստեց, որ «եթե ցանկանանք էլ, արդեն չենք կարող, որոշումը կայացվել է եւ փոփոխելու համար կրկին կոնսենսուս է պետք: Այդպիսի ցանկություն էլ չունենք»: ԼՂՀ հիմնախնդրի վերաբերյալ նա նկատեց, որ եթե Ադրբեջանի համար ընդունելի չէ փոխզիջման տարբերակը, փաստորեն, մնում է ռազմական ճանապարհը. «դա է մեր եզրակացությունը, քանի որ իրոք ներկայացված փաստաթուղթը բանակցությունները վերսկսելու եւ բարի կամքի դրսեւորմամբ խնդրի լուծման հնարավորություն է տալիս: Սա իրոք միջին ճանապարհն է, փոխզիջման տարբերակը, եւ եթե մերժվում է, այլընտրանքը ռազմական ճանապարհն է», նկատեց Օսկանյանը, միաժամանակ հավելելով, որ Քուկի մոտեցումները ԼՂՀ-ի վերաբերյալ դրական են, նա եւս գտնում է, որ հարցը պետք է լուծվի խաղաղ ճանապարհով:

Լորդերի պալատում նախարարը հայտնել է իր մտահոգությունը Ադրբեջանում ռազմակայանների տեղակայման վերաբերյալ, ի պատասխան նշվել է, որ մտահոգությունն անհիմն է, ՆԱՏՕ-ի ռազմակայանների տեղակայումը ռեալ չէ: Սակայն Օսկանյանը հայտնեց, որ թուրքական ռազմակայանների տեղակայումն այնուամենայնիվ հավանական է, եւ արդեն իսկ բանակցություններ են գնում, ընդգծելով, որ նման պայմաններում տարածաշրջանում ռազմական հավասարակշռությունը խախտվում է, ինչը մտահոգիչ է: «Այս օրերին քննարկվում է 907 բանաձեւի վերացման հարցը: Մադլեն Օլբրայթը հատուկ ուղերձով դիմել է Ալիեւին եւ հավաստել, որ կանի հնարավորինը 907-ի վերացման եւ «Մետաքսի ուղու» ակտի ընդունման ուղղությամբ»: Ի պատասխան «Ազգ»-ի հարցադրման, նախարարը նկատեց, որ արդեն երրորդ տարին է փորձում են բանաձեւը վերացնել, բայց չի հաջողվում: Այս տարի եւս սպասվում է ճակատամարտ: «Դժվարանում եմ ասել, ինչպիսին կլինեն արդյունքները, բայց մեր դիրքորոշումն ու փաստարկները չեն փոխվել: Կոնգրեսականներին շարունակելու ենք համոզել, որ կարճաժամկետ տնտեսական շահերի վրա չպետք է հենվել, այլ երկարաժամկետ կայունության եւ խաղաղության: ԼՂՀ-ի հարցի կարգավորումը պետք է լինի արդար, բավարարի բոլորին»:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Ամերիկյան մասնավոր ընկերությունները հեռանում են Ադրբեջանից

Հավաստում է ԼՂՀ ԱԳ նախարար Նաիրա Մելքումյանը

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, պաշտոնական այցով Միացյալ Նահանգներում էին ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը եւ ԱԳ նախարար Նաիրա Մելքումյանը: Երեկ Արմենպրեսի մամուլի սրահում տիկին Մելքումյանը լրագրողներին ամփոփեց այցի արդյունքները: Բայց «Ազգի» թղթակիցը նախապես հարցազրույց էր անցկացրել տիկին նախարարի հետ, որը ներկայացնում ենք հավելելով երեկվա հանդիպման որոշ մանրամասներ:

– Ադրբեջանի մերժման պատճառով կարգավորման գործընթացը գտնվում է արհեստական փակուղում, եւ ԱՄՆ կատարած այցը միտված էր առավել մոտիկից ծանոթացնելու ԼՂՀ-ի դիրքորոշումը, խնդրի կարգավորման մեր տեսակետները, ԼՂՀ-ի տնտեսական զարգացման հայեցակարգը: Հանդիպումներ են կայացել Սենատում, Կոնգրեսում՝ Մինսկի խմբի համանախագահ Կայզերի հետ: Քննարկումներում արձանագրվել է, որ ԼՂՀ եւ ԱՄՆ դիրքորոշումները, ներկա իրավիճակի գնահատականները համընկնում են: Ես չեմ ցանկանում տալ այն բարձրաստիճան պաշտոնյայի անունը, որը նշել է, թե Կովկասում խաղաղության պահպանման համար անհրաժեշտ է ճանաչել ԼՂՀ-ի անկախությունը, գուցե պետք է գնալ այդ քայլին: Մեր առաջ քաշած մոտեցումները՝ ԼՂՀ-ն պետք է պահպանի զինված ուժերը, միաժամանակ անդամակցի տարածաշրջանային անվտանգության համակարգին, ընկալվել են որպես իրական եւ կառուցողական: Հայ համայնքի հետ հանդիպման ժամանակ հավաստել ենք, որ ԼՂՀ-ն օրենսդրորեն պատրաստ է Ադրբեջանի հետ համագործակցելու հավասարը հավասարի հետ: Արկադի Ղուկասյանը նշել է՝ ամոթ չէ, որ հայը գա եւ Ղարաբաղում շահույթ ստանա: ԼՂՀ-ի տնտեսության համար դա ամենաշահավետ եւ արդյունավետ ուղղությունն է: ԼՂՀ-ին այսօր անհրաժեշտ է զարգացում:

– Տիկին Մելքումյան, Ստեփանակերտում Դուք նշել եք, որ Հայաստանի եւ ԼՂՀ-ի ԱԳ նախարարությունների համագործակցությունը թույլ է: Ներկայումս ինչպիսի՞ն են հարաբերությունները:

– Ինչպես հայտնի է, ստորագրել ենք Շուշիի պայմանագիրը՝ համագործակցության մասին, ըստ որի միմյանց աջակցում ենք, մասնավորապես կանոնավոր օգտվում ենք այնպիսի առավելություններից, որոնք ունեն ճանաչված պետությունների արտգործնախարարությունները: Չեմ ուզում առավել մանրամասնել: Այդպես չկա, բոլոր խնդիրներն արդեն կարգավորված են:

– ԱԳ նախարարի պաշտոնը կնոջ համար դժվար աշխատանք չէ՞:

– Ցանկացած նախարարի աշխատանք դժվար է: Ես սիրում եմ իմ աշխատանքը: Ըստ իս՝ կանայք ունեն գրավելու, համոզելու ճկունություն, որը գործին օգնում է: Մենք այսօր շինարար պետություն ենք, երկիրն արագ վերակառուցվում է, որեւէ բան կառուցելն ու վերակառուցելը կանացի գործ է:

– ՌԴ վարչապետ, նախկին արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովը ժամանակին ճնշում էր գործադրում, հակված էր ԼՂՀ հիմնախնդրի շուտափույթ լուծմանը: Դավոսում Քոչարյան-Պրիմակով հանդիպման ժամանակ քննարկվել է ԼՂՀ հարցը, պաշտոնական տեղեկատվությունից զատ որեւէ մանրամասն կարո՞ղ եք նշել:

– Ճնշումների մասին շատ է խոսվում: Հավատացնում եմ՝ վերջին տարիներին չգիտեմ որեւէ ժամանակաշրջան, երբ բացահայտ ճնշումներ գործադրվեն Հայաստանի կամ Ղարաբաղի վրա: Մենք այնպիսի վիճակում չենք, որ անհրաժեշտ լինի ճնշում գործադրել: Չկա պատերազմ: Եթե Կոսովոյի դեմքում ինչ-որ ճնշումներ են գործադրվում, ապա առաջին հերթին ուղղված են պատերազմը դադարեցնելուն: Մեր դեմքում կան անուղղակի ճնշման ձեւեր: Ասում են՝ Ադրբեջանը կարող է տնտեսապես ավելի արագ զարգանալ, բայց այսօր այդ խնդիրը կարծես օրակարգից հանվում է, քանի որ Ադրբեջանը չունի այնքան նավթ, որքան դրա մասին խոսվում է: Նավթի գներն իջել են, եւ նավթային գործոնն աստիճանաբար նվազում է: Ադրբեջանը հուսով էր, թե տնտեսապես կարող էր զարգանալ եւ Հայաստանին տնտեսապես ճնշել: Այսօր այդ գաղափարն օրակարգից դուրս է գալիս, այսինքն՝ նման ճնշումներ կային, բայց անհրաժեշտ է քաղաքական գործընթացները սթափ գնահատել: Այս տեսակետից չեմ կարող ասել, որ ժամանակն աշխատում է հօգուտ մեզ, բայց մեր դեմ էլ չի աշխատում: Կարծում եմ, շարժվում ենք ժամանակին համընթաց:

– Արեւմուտքը, իբրեւ չափանիշ, երկակի ստանդարտների կիրառման ընդգծված քաղաքականության կողմնակից է:

– Նահանգներում մեր հանդիպումները միտված էին ճիշտ ներկայացնելու Ղարաբաղի դիրքորոշումը, փոխզիջման այն չափը, որին պատրաստ ենք գնալ: Ցույց տալ նաեւ, թե ինչպիսի քայլերի է գնում Ադրբեջանը: Երկակի ստանդարտները կիրառվում են, երբ ինչ-որ տարածաշրջանում մեծ ուժեր ունեն հակադիր շահեր: Ներկայումս նման շահերի բախում մեր տարածաշրջանում չեմ տեսնում: Որքան էլ Ադրբեջանը ձգտում է համոզել, այդպիսի բան դեռ չկա: Ես նշեցի նավթի գործոնը, որն այսօր այդքան էլ ակտիվ չէ: Հակառակը՝ իրականում մեծ շահերի համընկնում կա մեր տարածաշրջանում:

– 907 բանաձեւն ըստ էության շրջանցվում է, եւ Ադրբեջանն ավելի շատ օգնություն է ստանում: Ներկայումս քննարկվում է նաեւ բանաձեւի վերացման հարցը:

– Ղարաբաղն էլ է հիմա օգնություն ստանում: 907-ը քաղաքական իմաստ ունի: Խնդիրը ոչ թե օգնություն ցույց տալն է, այլ կառավարությունը չի երաշխավորում մասնավոր ընկերությունների ներդրումներն Ադրբեջանում: Այսօր Ադրբեջանից հեռանում են ամերիկյան մասնավոր կազմակերպությունները: Սա եւս ազդակ է Ադրբեջանին, որպեսզի ճիշտ գնահատի քաղաքականությունը:

– Ադրբեջանում ՆԱՏՕ-ի ռազմակայանների տեղակայմանն առնչվող հայտարարություններին ինչպե՞ս է վերաբերվում ԼՂՀ ԱԳ նախարարը:

– Մի երկիր, որ ինքն է հրավիրում ռազմակայաններ տեղակայելու, խոսում է այն մասին, որ Ալիեւի, ԱԳ նախարարի, գլխավոր խորհրդականի քաղաքականությունը չի կարելի համարել մտածված եւ խելամիտ:

– Բայց Ադրբեջանի դիվանագետներն անպատակ հայտարարություններ չէին անի, մանավանդ Ալիեւի Թուրքիայում գտնվելու ժամանակահատվածում:

– Այդ հարցով բոլորն են հետաքրքրված: Բայց չի նշանակում, որ այն քայլերը, որոնք անում է Ալիեւը, միշտ պայմանավորված են մեծ տերությունների հետ: Պետք չէ ավելի մեծ նշանակություն տալ նրան, ինչն այդքան կարեւորություն չունի:

– Ըստ Ձեզ, կարելի՞ է ենթադրել, որ Ալիեւը փրփուրներից է կախված:

– Վստահաբար, այո՝ ես այդ կարծիքին եմ: Ամենավատն այն է, երբ քեզ չեն ուզում լսել, իսկ մեզ արդեն ուզում են լսել: Սա կարեւոր է:

ԱՐԱՔՍ ՄԱՓԱՐՅԱՆ

Քաղաքապետարանն առաջարկում է քարոզչության ավելի քաղաքակիրթ ձեւ

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեւանի շենքերի պատերն առ այսօր կրում են նախորդ՝ հերթական ու արտահերթ, նախագահական ու խորհրդարանական ընտրությունների գունավոր, մեծ ու փոքր հետքերը:

Քաղաքապետարանի լրատվության եւ հասարակության հետ կապերի բաժնից տեղեկացրին, որ քաղաքապետ Սուրեն Աբրահամյանն այսօրվա աշխատանքային խորհրդակցությունում հանձնարարել է համագործակցել ԿԸՀ-ի հետ, ԱԺ նախընտրական քարոզարշավների համար թեկնածուներին առաջարկելով համապատասխան ցուցավահանակներ՝ մայրաքաղաքի շենքերի դիմապատերը խայտաբղետ գովազդաթերթիկներից զերծ պահելու համար:

Խորհրդակցությունում քննարկվել են ապրիլի 10-ի համաքաղաքային շաբաթօրյակի կազմակերպական հարցեր՝ ակնկալելով նաեւ զանգվածային լրատվամիջոցների աջակցությունը՝ բնակչությանը շաբաթօրյակին ակտիվ մասնակից դարձնելու համար:

Ներկայացվել են մայրաքաղաքի ապօրինի շինությունների հասցեները՝ համայնք առ համայնք, եւ քաղաքապետը հանձնարարել է անհապաղ քանդել ու ապամոնտաժել համապատասխան փաստաթղթերով չձեւակերպված բոլոր շինությունները՝ անկախ պատկանելությունից:

Հեքիաթային եւ ոչ իրական գործիչների որոնում

«Հզոր հայրենիքի» առաջին համագումարը

«Շատ հավակնոտ անուն է միանգամից մտնելու եւ քաղաքական պայքարի հորձանուտ եւ այս համագումարից հետո պետք է գնանք ընտրությունների, մասնակցենք եւ ստանձնենք պատասխանատվության մեր բաժինը», ասաց ԱԺ փոխխոսնակ Յուրի Բախշյանը շաբաթ օրը «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահի մեծ դահլիճում համախմբված «Հզոր հայրենիք» կուսակցությանն ուղղված ողջույնի իր խոսքում:

Կուսակցության ղեկավար Վարդան Վարդապետյանը խաչաձեւ եռագույնի եւ արծվի տարբերանշանով զարդարված դահլիճում հաստատեց հայաստանյան օրինաչափություններից մեկը՝ նախընտրական շրջանում կուսակցությունների գրանցումները դառնում են հաճախադեպ: Բայց նրանց գոյության փորձաքարը կլինի ետընտրական ժամանակաշրջանը: Մայիսի 30-ից հետո հստակ կլինի թե այդ կուսակցությունների տեղն ու դերը, թե նրանց կազմավորման բուն շարժառիթներն ու ներուժը: «Հզոր հայրենիքի» համագումարը ներկայացուցչական էր: «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահը լեփ-լեցուն էր կուսակցականներով, իսկ 956 պատվիրակները հավաստում էին, թե պատրաստ են համախմբվել ոչ թե անհատների կամ տեղային շահերի, այլ գաղափարների շուրջ: «Հզոր հայրենիքին» ողջունեց «Վիրք» համավրաստանյան նորաստեղծ կուսակցության ներկայացուցիչ Դավիթ Ռստակյանը ճեմարիս մի ուղերձով. «Հայաստանի քաղաքական ապակայունացման ցանկացած փորձ վտանգավոր ազդեցություն է թողնում Վրաստանում եւ ամբողջ արտերկրում ապրող հայերի վրա»:

Վարդան Վարդապետյանը նշեց, որ հասարակական գործընթացների ավելորդ քաղաքականացումը ճիշտ ճանապարհ չէ, բայց եւ միաժամանակ շեշտեց, որ իշխանափոխությունից հետո ընդամենը անհամարձակ քայլեր են կատարվել երկիրը դուրս բերելու ճգնաժամային իրավիճակից: Կուսակցության վարչության անդամներ Ստեփան Ղարագեբակյանի, Լեւոն Եզեկյանի, ինչպես նաեւ Վահան Վարդապետյանի ելույթներում հնչեցին եւ իրատեսական կոչեր, եւ ապագային ուղղված ցանկություններ՝ ժողովրդից մեկուսացած պետությունը չի կարող կայանալ: Երկիրն ապրում է հեքիաթային եւ ոչ թե իրական գործիչների միֆերով, կուսակցությունները գործում են ժողովրդից անջրպետված տարածքներում, հայի տեսակի կայացման խնդիր կա, իսկ ազգային գաղափարախոսությունը տնտեսապես հզոր պետականության կայացումն է:

Ն. Գ.

digitised by A.R.A.R.@

Կալկաթայի Մարդասիրական ճեմարանը կշարունակի իր առաքելությունը

Ինչպիսի՞ն կլինի հնդկահայ համայնքի հետագա ճակատագիրը

Փետրվարի 15-ին Կալկաթայի Գերագույն դատարանի որոշմամբ տեղի Հայոց Մարդասիրական ճեմարանը հանձնվեց Ամենայն հայոց կաթողիկոսությանը եւ դրանով իսկ կանխվեց ճեմարանի գոյությանը սպառնացող վտանգը (տես «Ազգ», 19 մարտ): Նույն որոշման համաձայն Ամենայն հայոց կաթողիկոսին վերապահվեց ճեմարանն իր ցանկացած ձեւով վարելու իրավունքը:

Ճեմարանը հիմնվել է 1821 թ. եւ սփյուռքի թերեւս ամենահին ուսումնական հաստատությունն է, որտեղ ժամանակին ուսանելու են եկել նաեւ Նոր Ջուղայի, Սպահանի եւ Իրաքի հայ համայնքներից: Ճեմարանում է դասավանդել ականավոր մանկավարժ Մեսրոպ Թաղիադյանը: Մարդասիրականն անընդմեջ գործել է եւ այսօր էլ օգտվում է ուսումնական հաստատությունների համար Հնդկաստանում սահմանված բոլոր արտոնություններից: Սակայն երբեմնի հայաշատ գաղութը, որի անդամների թիվը ներկայումս 100-ից ավելի չէ, ճեմարանում ունի ընդամենը 5 աշակերտ: Նրանց թիվն այս տարվանից Գարեգին Ա Ամենայն հայոց կաթողիկոսի տնօրինությամբ կավելանա հայաստանցի եւս 30 մանուկներով, որոնք կուսանեն ճեմարանի հարմարավետ պայմաններում: Ճեմարանն ունի իր գրադարանը, լողավազանը, սպորտային համալիրը, տղաների եւ աղջիկների համար նախատեսված առանձին կացարաններ:

Ճեմարանի հետագա գործունեության եւ հնդկահայ համայնքին վերաբերող հարցերին պատասխանում է Մարդասիրական ճեմարանի կառավարիչ, Մայր աթոռ սբ. Էջմիածնի միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի վարիչ Տ. Միքայել ծ. վրդ. Աջապահյանը:

– Հայտնի է, որ տարիներ առաջ Կալկաթայի Մարդասիրական ճեմարանը հայաստանցի աշակերտների միջոցով պահպանելու փորձը ձախողվեց: Ինչպե՞ս կայացվեց ճեմարանը Մայր աթոռին վերադարձնելու որոշումը:

– Երկու-երեք տարի առաջ Մարդասիրական ճեմարանի հետագա գոյությունը վտանգված էր: Նա կարող էր վաճառվել կամ իր դռները բացել հնդիկ ուսանողների համար: Այս մտադրությունները կանխելու նպատակով Վեհափառ հայրապետն առաջարկեց ուսանողներ տանել Հայաստանից, որպեսզի ճեմարանը գործի նորմալ եւ սպառնալիքը վերանա:

Սակայն ճեմարանի հոգաբարձուների խորհուրդը շահագրգռված չէր ճեմարանի հետագա գործունեությամբ, մանավանդ մի քանի տարի առաջ կրթության նախարարության կողմից ճեմարանը հայաստանցի ուսանողներով վերակենդանացնելու փորձի կատարյալ ձախողումից հետո: Այդ անհաջող փորձը խորհրդին թույլ տվեց ասելու, թե ճեմարանը չունի ուրիշ ապագա, քան վաճառքը: Համայնքը կիսվեց երկու մասի: Մի մասը ցանկանում էր, որ ճեմարանը մնա հայկական, մյուս մասը կարծում էր, որ դա այլեւս անհնար է:

Վերջին մեկ ու կես տարվա ընթացքում Հնդկաստան կատարած երեք այցելություններիս արդյունքը եղավ, որ ճեմարանի պահպանմամբ շահագրգիռ մարդիկ եկան այն եզրակացության, որ լավագույն լուծումը կրթական հաստատությունը Մայր աթոռին հանձնելն է: Հնդկահայերի այս խումբն էլ դիմեց դատարան: Եվ ահա դատարանի որոշմամբ ճեմարանն անվերադարձ տրվեց Մայր աթոռին, իսկ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը իրավունք եւ իշխանություն ստացավ տնօրինելու ճեմարանը իր ցանկացած ձեւով: Այս ամենի հետ մեկտեղ ճեմարանը ոչ մեկ լումայի ծախս չի նստելու Մայր աթոռի վրա: Ճեմարանն ապահովված է ֆինանսական լայն հնարավորություններով եւ խելացի չէր լինի չօգտագործել այդ հնարավորությունները:

– Ինչպե՞ս կկազմակերպվի ճեմարանի հետագա գործունեությունը:

– Ճեմարան ընդունվում են 7 տարեկանից: [illegible], որ լավագույն տարբերակը ամեն տարի ճեմարանում 30 աշակերտից բաղկացած նոր առաջին դասարան բացելն է, որի շնորհիվ 10 տարվա ընթացքում հնարավոր կլինի ունենալ 300 աշակերտից բաղկացած հսկայական ուսումնական հաստատություն:

Ուսուցման հիմնական լեզուն լինելու է անգլերենը, բացառությամբ հայագիտական առարկաների, որոնց ուսուցիչները կմեկնեն Հայաստանից: Մյուս բոլոր առարկաները, որոնք դասավանդվում են նաեւ Հնդկաստանի դպրոցներում, երկրում գործող օրենքի համաձայն կուսուցանեն բացառապես հնդկաստանցի ուսուցիչներ: Արդեն ընտրվել են հայաստանցի ուսուցիչները: Ուսուցիչ ամուսիններից բաղկացած երեք ընտանիքներ մեկ տարի պայմանագրային ժամկետով կմեկնեն Հնդկաստան:

Ճեմարանի ուսուցման ծրագիրը կհամաձայնեցվի թե հայկական եւ թե հնդկական ծրագրերի հետ: Մեծ ուշադրություն կդարձվի հայերենի ուսուցմանը, մանավանդ որ ճեմարանն ավարտելուց հետո ուսանողները վերադառնալու են Հայաստան, քանի որ Հնդկաստանը չի արտոնում ուսանողների հետագա կեցությունն ու աշխատանքը երկրում:

Սակայն այն ուսանողների համար, ովքեր կցանկանան բարձրագույն ուսում ստանալ Հնդկաստանում, այդ հարցը եւս լուծված է: Այդպիսի ուսանողների համար Կալկաթայի հայ համայնքը ստեղծել է հիմնադրամ, որը կոչվելու է Գարեգին Ա Ամենայն հայոց կաթողիկոսի անունով եւ որը կապահովի տարեկան 4-5 ուսանողի կրթական ծախսերը Հնդկաստանի համալսարաններում:

– Կրթության նախարարության փորձի ձախողման հիմնական պատճառներից մեկը երեխաների սխալ ընտրությունն էր: Մայր աթոռը ի՞նչ երեխաներ կուղարկի Հնդկաստան:

– Երեխաներն ընտրվում են առաջին հերթին որբանոցներից, աղքատ գիշերօթիկ դպրոցներից կամ միակողմանի ծնողազուրկ եւ սոցիալապես խիստ անապահով ընտանիքներից: Այսինքն ընտրվում են այնպիսի երեխաներ, որոնք այստեղ ապրում են ծանր պայմաններում:

– Նպատակը բարի է, այդուհանդերձ, մեծ պատասխանատվություն չէ՞ որ երեխաների ճակատագրերի նմանօրինակ տնօրինումը, երբ երեխաները կտրվում են հարազատ ազգային եւ մշակութային միջավայրից:

– Բնականաբար, երեխաները կտրվում են հայրենի միջավայրից, սակայն այդ բացը կարող են լրացնել հայաստանցի ուսուցիչները: Փոխարենը երեխաները կունենան լայն աշխարհայացք, որովհետեւ Հնդկաստանը բազմաթիվ մշակույթների խառնարան է: Ճեմարանում ուսանելով երեխաները կատարելապես կտիրապետեն անգլերենին, որը մեծ ապագայի հնարավորություն կընձեռի նրանց:

– Ինչպիսի՞ն է հնդկահայ համայնքի ներկայիս նկարագիրը:

– Կալկաթայի հայ համայնքը 300-400 տարվա պատմություն ունի եւ դարերով մեկուսացված լինելով Հայաստանից կորցրել է կապը հայրենիքի հետ: Այսօր նա բնավ նման չէ սփյուռքահայ մնացած գաղթօջախներին, որոնք ստեղծված լինելով Մեծ եղեռնից հետո, պահպանում են հայկականությունը եղեռնի եւ պատմական Հայաստանի հիշողություններով: Հնդկահայ համայնքի կապը Հայաստանի հետ զուտ անվանական է: Համայնքը չի զգում Հայաստանի ջիղը, եւ Հայաստանն ու Էջմիածինը նրանց համար վերացական հասկացություններ են: Այդ իմաստով մտայնություն կա, թե այն ամենը, ինչ կտակված է իրենց հայրերից, իրենցն է:

Հնդկահայ համայնքն այսօր չափազանց փոքրաթիվ է՝ կազմված հիմնականում տարեցներից, որոնք բնակվում են Կալկաթայում: Ունի 7 գործող եկեղեցի, որոնցից 5-ը Կալկաթայում եւ նրա շրջակայքում են, երկուսը՝ Բոմբեյում եւ Մադրասում: Վերջին երկու քաղաքներում հայություն այլեւս չկա: Ծիսական արարողություններ մատուցվում են միայն Կալկաթայի եկեղեցիներում: Ամեն անգամ շրջիկ քահանան պատարագ է մատուցում այս կամ այն եկեղեցում, որտեղ եւ հավաքվում է ժողովուրդը: Տարին 1-2 անգամ պատարագ է մատուցվում նաեւ Կալկաթային մերձակա Չինսուրահի եւ Սեիդաբադի եկեղեցիներում:

– Հնդկահայ համայնքը ենթարկվում է Ամենայն հայոց կաթողիկոսին: Իրավունքների ի՞նչ շրջանակ է ներառում այս եւ արդյո՞ք Մայր աթոռը կարող է տնօրինել դարերի ընթացքում հնդկահայ համայնքի ստեղծած արժեքները, որոնց մասին հաճախ առասպելներ են պատմվում:

– Թե որքան է հնդկահայ համայնքի ողջ հարստությունը, ճշգրիտ տվյալներ չունենք: Գումարների մասին շատ բան է խոսվում: Առասպելական թվեր են ասվում, առասպելներ են պատմվում նաեւ ժամանակին Ինդիրա Գանդիի Հայաստան գալու մասին: Դրանք բոլորը առասպելներ են:

Այո, Կալկաթայի համայնքն ունի բավական մեծ հարստություն (կալվածքներ, խանութներ, շենքեր, հիմնադրամներ), որով ինքնաբավ է եւ կարելի է ավելի մեծ գործ անել սփյուռքի պայմաններում: Սակայն Հնդկաստանի օրենսդրությունը դրա հնարավորությունը թույլ չի տալիս, որովհետեւ հնդկական օրենքներով դրամական փոխանցումները երկրից դուրս արգելված են:

Հնդկահայ համայնքը իրապես ենթարկվում է Ամենայն հայոց կաթողիկոսությանը, սակայն դա չի նշանակում կաթողիկոսության վարչական իշխանություն դրամական հիմնադրամների եւ կալվածքների վրա: Այդ իրավունքը պատկանում է Հնդկաստանում գործող Հնդկահայ եկեղեցու խորհրդին, որի կանոնադրության համաձայն խորհրդի անդամ կարող են դառնալ նրանք, ովքեր ճանաչում են Ամենայն հայոց կաթողիկոսի իշխանությունը եւ մկրտված են Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցում: Սա է ամբողջը: Այլ իշխանություն Ամենայն հայոց կաթողիկոսը չի ունեցել եւ չունի: Այսօր է, որ պետք է ունենա:

– Արվո՞ւմ են այդ ուղղությամբ գործնական քայլեր:

– Կան այդպիսի ծրագրեր, սակայն դրանք կապված կլինեն ճեմարանի վերաբացման հետ: Եթե Մայր աթոռը ցույց տա, եւ հուսով եմ ցույց կտա, որ ճեմարանը Մայր աթոռին տալը բարեբախտություն է եղել հնդկահայ համայնքի համար եւ համայնքը միայն շահել է, ապա, բնականաբար, կալվածքները, որոնք այսօր տեղի համայնքի իշխանության ներքո են եւ միայն խորհրդանշական են պատկանում Մայր աթոռին, կամաց-կամաց կվերադարձվեն Մայր աթոռին: Այդ ժամանակ Մայր աթոռը կկարողանա տնօրինել բոլոր կալվածքներն ու հիմնադրամները, որպեսզի օգտակար լինի հայ ազգին եւ մայր եկեղեցուն:

ՏԻԳՐԱՆ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԿՈՐՈՒՍՏ

Հրաժեշտի խոսք

Հայերենագիտությունը ցավալի կորուստ կրեց: Մարտի 19-ին ավտովթարի հետեւանքով կյանքից անժամանակ հեռացավ ԳԱԱ Հր. Աճառյանի անվան լեզվաբանության ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող Մարինե Հաննեյանը: Ճակատագրի դաժան խա՞ղ էր դա, թե՞ վարորդի րոպեական անփութության հետեւանք, դժվար է ասել: Բայց այսօրինակ ողբերգական մահը մեզանից խլեց կարողունակ գիտնականին, հայրենասերին, օրինակելի մարդուն, սիրասուն մորը, հավատարիմ ընկերոջը: Ծանր է այսուհետ միայն վերհուշով խոսել մեր աշխատանքային երկարամյա ընկերուհու, մեր սիրելի Մարինեի մասին: Մարինե Հաննեյանը ծնվել է 1945 թ. Լիբանանում՝ մուսալեռցու ընտանիքում: 1946 թ. Հաննեյանների ընտանիքը տեղափոխվել է Հայաստան: 1961 թ. ոսկե մեդալով ավարտելով միջնակարգ դպրոցը՝ Մարինեն ընդունվել է ԵՊՀ բանասիրական ֆակուլտետի մաթեմատիկական լեզվաբանության եւ մեքենական թարգմանության բաժինը: Այնուհետեւ համալսարանի գերազանցության դիպլոմը նրա համար ճանապարհ է հարթել դեպի ՀԳԱԱ Հր. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտի ասպիրանտուրա, որն ավարտելուց հետո՝ 1970 թ. աշխատանքի է անցել նույն ինստիտուտում եւ մինչ կյանքի ավարտը մնացել հայ լեզվաբանության անխոնջ նվիրյալ:

Մ. Հաննեյանը հայերենագիտության մեջ հնդեվրոպական տարածքային լեզվաբանության սկզբունքների ու մեթոդների առաջին կիրառողներից էր: Նա զբաղվում էր հատկապես հայերենի հնդեվրոպական բառապաշարի քննությամբ: Բացահայտելով հայերենի եւ հնդեվրոպական այլ լեզուների տարածքային կապերը՝ նա իր լուման է ներդրել ոչ միայն հայերենագիտության, այլեւ ընդհանուր հնդեվրոպաբանության բնագավառներում: Իր հետազոտությունների արդյունքները Մ. Հաննեյանն ամփոփել է «Մարմնի մասերի հնդեվրոպական անվանումների տարածքային նկարագիրը հայերենում» եւ «Հայերենի հնդեվրոպական բառապաշարի թեմատիկ-իմաստային մի քանի խմբերի տարածքային բնութագիրը» արժեքավոր մենագրություններում եւ գիտական հոդվածներում: Հայերենագիտական միջազգային գիտաժողովներում հանդես է եկել հնդեվրոպաբանության կարեւոր խնդիրներին վերաբերող զեկուցումներով, որոնք մեծ հետաքրքրություն են առաջացրել հնդեվրոպաբանների շրջաններում:

Մ. Հաննեյանը վարում էր նաեւ մանկավարժական գործունեություն բուհերում դասավանդելով տեսական լեզվաբանության առարկաներ:

Մարինեին ամենուր սիրում ու հարգում էին իր շիտակ, ազնիվ ու բարի, կենսուրախ բնավորության, անկաշառ սկզբունքայնության համար: Այդպիսին էլ նա ընդմիշտ կմնա բոլորիս հիշողության մեջ՝ թողնելով մեր հոգում խոր ցավի ու ափսոսանքի անանց զգացում:

ՀՀ ԳԱԱ ՀՐ. ԱՃԱՌՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ,
ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑՈՒ ԱՆՎԱՆ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Հայ-եգիպտական հարաբերությունների զարգացման խիստ կարեւոր իրադարձություններից էր մարտի 11-ին Կահիրեի միջազգային ցուցահանդեսի համագումարների դահլիճում կնքված առեւտրի ու արդյունաբերության բնագավառներում համագործակցության համաձայնագիրը: ՀՀ առեւտրի եւ արդյունաբերության նախանացման հուն մտան Դավոսում տեղի ունեցած նախագահներ Ռ. Քոչարյանի եւ Հ. Մուբարաքի հանդիպումից հետո, եւ զարգացրին Հայաստանում Եգիպտոսի դեսպան Մայիդ Իսմանն ու Եգիպտոսում ՀՀ դեսպան Էդուարդ Նալբանդյանը: Վերջինիս մեկնումը Ֆրանսիա որպես ՀՀ դեսպան, ափսոսանքով դիմավորվեց եգիպտության, պահածոների ու ոսկեձենիկների խորհրդանշական եւ այլ ընդունելներն այնքան էլ բավարար չէին ներկայացնելու Հայաստանի տոտենցիալի թեկուզ 2 տոկոսը: Առավել եւս բացակայում էր գովազդային ծանուցումը թեկուզ եգիպտահայ մամուլում ու գործարար շրջանակներում: Այնուամենայնիվ Հայաստանի

Հայ-եգիպտական համաձայնագիրը նոր հեռանկարներ է բացում երկու երկրների համար

թյան նախարար Հ. Գեւորգյանն ու Եգիպտոսի առեւտրի նախարար Ա. Գուեյլին հիմք դրեցին ոչ միայն առեւտրի ու արդյունաբերության, այլեւ օդային ուղիղ կապի, մշակութային եւ մանավանդ քաղաքական անհրաժեշտ կապերի համագործակցության նոր ժամանակաշրջանի՝ Աֆրիկայի ու արաբական աշխարհի հզորագույն պետության եւ ստրատեգիական քառուղիներում գտնվող Հայաստանի միջեւ: Ուրախությամբ պետք է նշել, որ եգիպտական մամուլի տիտաններ «Ալ Ահրամն» ու «Ալ Ախբարը», որոնք լույս են տեսնում ավելի քան 1,5 մլն ամենօրյա տպաքանակով, ջերմ հոդվածներ էին նվիրել հայ-եգիպտական համաձայնագրին, հայ-եգիպտական դարավոր բարեկամությանը, Եգիպտոսի պատմության մեջ կարեւոր դեր խաղացած հայկական գաղթօջախին: Եգիպտահայ մամուլը՝ «Արեւը», «Յուսաբերը», «Ջահակիրը», լիբանանահայ թերթեր «Արարատը», «Զարթօնքը», «Ազդակը» նույնպես անդրադարձան այս կարեւոր իրադարձությանը, այնպիսի մի ժամանակաշրջանում, երբ ռազմաքաղաքական բարդ իրադրությունը Մերձավոր Արեւելքում ստիպում է երկրներին ու ժողովուրդներին նոր դաշնակիցներ գտնել: Հայ-եգիպտական համաձայնագիրը եւս մի հիշեցնում է Ադրբեջանին ու Թուրքիային, որ Հայաստանը միշտ էլ կարող է լավագույն հարաբերությունների մեջ լինել արաբական երկրների ու մուսուլմանական աշխարհի հետ, երբ կան փոխադարձ հարգանք ու համագործակցության լայն հեռանկարներ:

Այս բոլոր իրադարձությունների, հանդիպումների կազմակերպման, համաձայնագրի ստորագրման, շուրջ 260 հայ մասնագետների վերապատրաստման շնորհակալ աշխատանքների մեջ, առանձնապես նվիրյալ հայրենասեր դեմքերի, անունների հիշատակումն անհրաժեշտ է հայ-եգիպտական հարաբերությունների պատմության համար: Հարաբերությունների գործնական դիվանագիտական ու քաղաքական բարձրագույն շրջանակներում, որոնց համար Հայաստանի փորձառու եւ տաղանդավոր դիվանագետը «եղբայր» ու գործակից է 14 տարիներ ի վեր, որպես սովետական եւ ապա անկախ Հայաստանի դեսպան: Այս բոլորը վառ գույներով արտահայտվեց ինչպես Կահիրեի Հայաստանի դեսպանատանը կազմակերպված հրաժեշտի ընդունելության, այնպես էլ «Սեմիրամիս ինտերկոնտինենտալ» հյուրանոցում տեղի ունեցած հրաժեշտի ճաշկերույթում, որին ներկա էին Եգիպտոսի ու եգիպտահայ գաղթօջախի կարկառուն դեմքերը. ՀՀ առեւտրի ու արդյունաբերության նախարարը, պատվիրակությունը: Հուսով ենք, որ ՀՀ նոր դեսպան Ս. Մանասարյանը կշարունակի նախորդի շնորհակալ աշխատանքը՝ ավելի եւս սերտացնելու համագործակցությունը Հայաստանի ու Եգիպտոսի միջեւ:

Հարկավոր է անդրադառնալ նաեւ Հայաստանի արդյունաբերող ու գործարար մարդկանց մասնակցությանը Կահիրեի միջազգային ցուցահանդեսին, որին մասնակցում էին 53 երկրների 1800 արդյունաբերական հաստատություններ: Հաստոցաշինական, ալմաստից ու պղնձից պատրաստված մեքենաները, մաճլիչները, «հասուկ» արդյունաբերական արտադրանքների որակը բավականին գոհացուցիչ էր: Հայաստանի զանազան շրջաններից Կահիրե եկած արդյունաբերողները կարիք էին զգում պետական ուղղակի հովանավորության Եգիպտոսի ու Մերձավոր Արեւելքի 400 մլն սպառողների շուկա մուտք գործելու համար: Եգիպտահայ գործարարներից Պերճ Հալաջյանը (օքսիդիան), Վարդ Ալեքսանյանը (մետաղաձուլական), Վահան Ալեքսանյանը (հյուսվածք), Մարտիրոս Բալայանը (պահածո), Պերճ Թերզյանը (տպագրական) առաջարկներով իրենց կարելին արեցին կամուրջներ հաստատելու եգիպտական գործարար շրջանակների հետ: Կարեւոր դեր խաղացին նաեւ դեսպաններ Մայիդ Իսմանն ու Էդուարդ Նալբանդյանը: Գործարար սեմինարում Հայաստանի հետ տնտեսական ու առեւտրական հարաբերությունների զարգացման ի նպաստ ելույթներ ունեցան եւ առաջարկներ ներկայացրին դեսպան Հոսնի Ակիզին, դոկտ. Յունան Էդվարդը, ինժեներ-նախագահ Շերիֆ Սադկուրը, որոնք հանրաճանաչ գործարարներ են այսօր: Բոլորը, սակայն, շեշտեցին օդային ուղիղ կապի անհրաժեշտությունը, նաեւ դրամական-փոխանցումների եւ կապիտալ ներդրումների իրավական համակարգի վստահությունը: Մինչ այդ, Հայաստանի քաղաքացիական ավիացիայի մի պատվիրակություն եղավ Կահիրեում, բանակցություններ վարեց ղեկավարության հետ՝ Կահիրե-Երեւան ուղիղ չվերթ հաստատելու հեռանկարով:

Մի խոսքով, այսպիսի իրադարձությունները մեծ օգուտ կարող են բերել հետագա ամիսներին, երբ համաձայնագիրն ու խոստումներն իրականացվեն ու գործադրվեն: Երկու կողմերն էլ շահագրգռված են, մանավանդ որ փոխշահավետ առեւտրի ու տնտեսական համագործակցության նախադրյալներն արդեն հիմնավորվել են:

ՎԱՀՐԱՄ ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆ
Կահիրե-Երեւան

Եվգ. Պրիմակով. «Մենք կտրականապես դեմ ենք ուժի գործադրմանը Հարավսլավիայում»

ՄՈՍԿՎԱ, 22 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ես հույս ունեմ, որ Հարավսլավիայում ռմբակոծումներ չեն լինի ՆԱՏՕ-ի ուժերի կողմից», այսօր հայտարարեց Ռուսաստանի Դաշնության վարչապետ Եվգենի Պրիմակովը, պատասխանելով ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցի հարցին:

Ռուսական կառավարության ղեկավարն ընդգծեց, որ «ռուսաստանյան կողմը չէր ցանկանա, որ Հարավսլավիային առնչված իրավիճակը «անցներ առավելագիծը»: Դա խնկայական ապակայունացնող ներգործություն կունենար Հարավսլավիայի, Կոսովոյի իրավիճակի վրա, ինչպես նաեւ Եվրոպայում եւ ընդհանուրապես համաշխարհային մասշտաբով», նշեց նա:

«Մենք կտրականապես դեմ ենք ուժի գործադրմանը Հարավսլավիայում եւ այն կարծիքին ենք, որ բնավ էլ սպառված չեն իրավիճակի վրա ազդելու քաղաքական եղանակները», ասաց Եվգենի Պրիմակովը:

Ռուսաստանի կառավարության ղեկավարը նշեց, որ նախկին Հարավսլավիայի խնդրով զբաղվող շփման խումբը «խաղաղ կարգավորման իր գործառույթները չպետք է վերապահի այլ կազմակերպությունների, որոնք փորձում են ռազմական եղանակով լուծել այն հարցերը, որոնք չեն լուծվում զենքի ուժով»:

Գ. Զյուգանովն զգուշացվել է հակասահմանադրական հայտարարություն անելու համար

ՄՈՍԿՎԱ, 22 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: Ռուսաստանի արդարադատության նախարար Պավել Կրաշենիննիկովն այսօր նամակ է ուղարկել ՌԴ կոմկուսի կենտգործկոմի նախագահ Գենադի Զյուգանովին՝ նախազգուշացնելով, որ անցած ուրբաթ օրը մամլո ասուլիսում նրա արած հայտարարությունը, ինչպես նաեւ «ինչ-որ կառույցների եւ գործադուլային կոմիտեների ստեղծումը, որ նախատեսված չեն արդարադատության նախարարության կողմից գրանցված ՌԴ կոմկուսի կանոնադրությամբ, հակասում են Ռուսաստանի Դաշնության Սահմանադրությանը եւ հասարակական միավորումների մասին գործող օրենսդրությանը»:

Ուրբաթ օրվա մամլո ասուլիսում ՌԴ կոմկուսի ղեկավարը հայտարարել էր, որ Եվգենի Պրիմակովի կառավարությունը պաշտոնաթող անելու փորձերի դեպքում ժողովրդին կոչ կանի դուրս գալ փողոց, եւ որ ՌԴ կոմկուսի կողմնակիցներն այդ առթիվ արդեն իրենց կառույցներն ու գործադուլային կոմիտեներն են ստեղծել երկրի տարածաշրջաններում:

Նախարարի նամակում նշվում է, որ արդարադատության նախարարությունը նմանօրինակ հայտարարության մեջ տեսնում է «ծախ ընդդիմության կողմից քաղաքական նպատակներով երկրի ղեկավարության վրա ճնշող ճնշում գործադրելու փորձ»:

Անկարան չի հրաժարվում իր ենթագիտակցության օսմանական ճերտից

Ի շարս տարածաշրջանային այլ խնդիրների, Թուրքիայի արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմն անդրադարձել է քրդական հիմնահարցին՝ հարցազրույց տալով եգիպտական «Ալ Ահրամ» օրաթերթին: Այն հարցին, թե «չե՞ք կարծում, որ Թուրքիայում առկա է քրդական հարց, որը վերանայելու կարիք ունի», թուրք դիվանագիտության ղեկավարը ոչ ավել, ոչ պակաս պատասխանել է. «Այն մնում է մարմնի մի անդամը: Գոյություն ունեն բազմաթիվ տեսակետներ եւ պատկերացումներ, սակայն մեր դիրքորոշումը հակիրճ ամփոփվում է. մենք թուրքական հանրապետության եւ դրա մի խումբ քաղաքացիների միջեւ հիմնախնդիր չենք տեսնում, այլ, իրականում՝ ահաբեկչության հարցը, ինչը պետք է դիմագրավենք»: Ավելին, դիրքավորվելով «օսմանա-իսլամիստական» խորամանկ թուրք նախարարը բուրժուական հայտարարել է. «Մենք չենք հավատում, որ փոքրամասնություններ կան մուսուլմանների մեջ: Եվ սա օսմանյան ավանդույթի ծիրում է, ինչը խոր արմատներ ունի նաեւ իսլամական կրոնում, որը մահմեդականների որեւէ տարբերակում չի տեսնում՝ ըստ նրանց ծագման կամ էթնիկական պատկանելության», եզրակացրել է Իսմայիլ Ջեմը:

Իհարկե, չարժե պատասխանել թուրք դիվանագետին, սակայն, լոկ մարդկային առումով, պետք է խղճալ նրան տգիտության, մոռացկոտության եւ նույնիսկ խորամանկության համար՝ հաշվի չառնելով, թե սրանցից որն է իր այդ հայտարարությունների ու մեկնաբանության հիմքը:

Անգլիայում եվրոյի կողմնակիցները շատանում են

Եվրոյի օգտին որեւէ կերպ ծառ արտասանելով՝ Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Տոնի Բլերը գիտեր, որ դա կհարուցի իր ընդդիմախոսների հակազդեցությունը: Իրոք, պատասխանը չուշացավ: «Թելեգրաֆ» թերթն անմիջապես «ազգային դիմադրության» կոչ արեց իր ընթերցողներին: Թեեւ Եվրամիության մյուս երկրների հետ սերտաճման հակառակորդները՝ այսպես կոչված հոռետեսները փորձում են միավորել իրենց տարամետ շարժումները, հետզհետե սեւ ամպեր են կուտակվում անգլիացի պահպանողականների առաջնորդ Ուիլյամ Հեյգի գլխավերեւում, որն իր ամբողջ քաղաքական ռազմավարությունը հիմնել է միասնական դրամանիշի դատապարտման վրա: Նրան չօգնեց նույնիսկ մարտի 15-ին Եվրախորհրդարանի ամբողջ կազմի հրաժարականը, որը փոքր-ինչ թուլացրեց եվրոյի դիրքերը:

Հեյգի ժողովրդականությունն անընդհատ նվազում է, ուստի չի բացառվում, որ եվրոյի ջատագով պահպանողականները կփորձեն նրան տապալել հունիսին կայանալիք եվրախորհրդարանի ընտրություններից հետո: «Պուեն» հանդեսը տեղեկացնում է, որ եվրոյի օգտին հանդես եկող պահպանողական գործիչներն արդեն իսկ թեկնածուների ցուցակ են նախապատրաստում հունիսյան ընտրությունների առթիվ: Բրիտանացի պահպանողականների այդ նախաձեռնությունը գրեթե անմնացորդ պաշտպանում են ներքին գործնախարար Քենեթ Քլարկը եւ նախկին փոխվարչապետ Մայկլ Հեզլթայնը: Երկուսն էլ խոստովանում են, որ վերջերս վարչապետ Տոնի Բլերի հետ հանդիպում են ունեցել եվրոյի ընդունման հարցի կապակցությամբ:

Մեծ Բրիտանիայում ընտրությունների համամասնական համակարգի հաստատումը հնարավորություն է տալիս որոշակի կանխատեսումներ անել: Այսպես, «Մորի» հաստատության անցկացրած վերջին հարցման համաձայն, բրիտանացի ընտրողների 47 տոկոսը տեղական ընտրություններում մտադիր է քվեարկել լեյբորիստների, 17 տոկոսը՝ պահպանողականների, 14 տոկոսը՝ եվրոպամետ պահպանողականների օգտին: Այսինքն՝ պահպանողականների հաջողությունն ամեն դեպքում մեծ հարցականի տակ է: Դա վատ նախանշան է կուսակցության առաջնորդ Ուիլյամ Հեյգի համար: Մեկնաբաններից շատերի կարծիքով, նրա պաշտոնավարության ավարտին հաշված օրեր են մնացել:

Պ. Ք.

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Գերմանական շաբաթը սկսվեց

Հայաստանի եւ Գերմանիայի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունները սկսվեցին 1992 թ., 1996 թ. Հայաստանում հաստատված ներկայացուցչությունը փոխարինվեց դեսպանատնով, եւ ահա 1999 թ. մարտի 26-ին տեղի կունենա Հայաստանում Գերմանիայի դեսպանատան պաշտոնական բացումը:

Այդ առթիվ Գերմանիայի դեսպանատունը Երեւանում մարտի 21-26-ը անց է կացնում գերմանական շաբաթ: Բացման պատիվը տրվել էր «Օհան Դուրյան» սիմֆոնիկ նվագախմբին, որն էլ անզուգական ու եւ առօրյա խոսակցական լեզուն, դրա հետ ներառում է այնպիսի կարեւոր եւ հրատապ բնագավառներ վերաբերող բառապաշարը, ինչպիսիք են շրջակա միջավայրը, բնությունը, տեխնիկան, աշխատանքը, ազատ ժամանակի տնօրինումը, պետությունն ու իրավունքը, տեղեկատվական միջոցները, պաշտպանությունը եւ հասարակությունը: Բառարանն ընդգրկում է շուրջ 14 հազար բառ, որը շատ ավելին է, քան կարող էր ընդգրկել դպրոցական բառարանն ընդհանրապես:

Բառարանը կազմող խումբը ե- գիրը: Բառարանն անվճար կտրվի գերմաներենի ուսուցմամբ հանրակրթական դպրոցների եւ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների գրադարաններին եւ գերմաներեն դասավանդող մանկավարժներին: Իսկ տպաքանակի (5 հազար օրինակ) մի մասը կդրվի ազատ վաճառքի, որից էլ ստացված հասույթը կհատկացվի հաջորդ «Հայերեն-գերմաներեն» բառարանի ֆինանսավորմանը, որը կլինի արեւելահայ իրականության մեջ եզակի բառարան եւ լույս կընծայվի աճանը:

ԳԴՀ-ի արտաքին գործոց նախա-

փայլուն կատարումով հիացրեց միջոցառմանը ներկա ԳԴՀ-ի դեսպան տկն Կարոլա Մյուլեր Հոլթեմփերին ու հյուրերին, որոնց թվում էին Հայաստանում հավատարմագրված դեսպանությունների աշխատակիցներ եւ երաժշտասերներ: Համերգը հովանավորել էին ոչ միայն Հայաստանի ԳԴՀ-ի դեսպանատունը, այլ նաեւ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը եւ «Տեխտիլմաշ» ֆիրման:

Գերմանական շաբաթվա հերթական միջոցառումը երեկ Խնկո Ապոր գրադարանում էր, ուր ներկաները մասնակից դարձան «Գերմաներեն-հայերեն» դպրոցական բառարանի շնորհանդեսին: «Գերմաներեն-հայերեն» նոր դպրոցական բառարանը կօգնի աշակերտներին, ուսանողներին եւ ուսուցիչներին գերմաներեն լեզվի «ահավոր խառնափնթորությունները» այնպես պարզաբանելու, որ իրենք նույնպես կարողանան Գերմանիայում բարեկամներ ունենալ, մի բան, որ առ այսօր դժվար է եղել», ասաց Հայաստանում ԳԴՀ-ի դեսպան տկն Կարոլա Մյուլեր Հոլթեմփերը: Նոր բառարանը արտացոլում է ժամանակակից գերմաներենի գրական րեւանի պետական համալսարանի լավագույն գերմանագետներն են, Հայաստանում գերմանական ուսումնա-մշակութային կենտրոնի աշխատակիցները, ինչպես նաեւ գերմանացի փորձագետները, որոնք մի ամբողջ տարի մեծ բանիմացությամբ ու նվիրումով աշխատել են նախագծի վրա, եւ ահա առաջին րատությունը ֆինանսավորել էր ոչ միայն տպագրությունը, այլեւ Գերմանիայից Հայաստան առաքելու, դպրոցներին հանձնելու բոլոր ծախսերը: Ծրագրի իրականացման ընդհանուր ծախսը կազմել է շուրջ 33 հազար գերմանական մարկ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՀԱՄԵՐԳԱՍՐԱՀ

Հաջողված համադրումը ժամանակակցի եւ դասականի

Երեւանի սիմֆոնիկ նվագախումբը, որի ստեղծման պատմությունը շատ էլ հին չէ, բազմիցս հանդես է եկել համերգներով՝ տարբեր դիրիժորների ղեկավարությամբ: Նվագախմբի հիմնադրման նախաձեռնողն ու իրականացնողը Լորիս Ճգնավորյանն էր, սակայն նվագախմբի կայացման հիմնական պատճառը, թերեւս, պետք է փնտրել այնտեղ ընդգրկված երիտասարդ կատարողական ուժերի մեջ: Երեւանի սիմֆոնիկի՝ «Ա. Խաչատրյան» մեծ համերգասրահում մարտի 21-ին տեղի ունեցած համերգն ընթացավ Ռուբեն Ասատրյանի դիրիժորությամբ: Նվագախումբն իր վարպետությամբ ունկնդրին մատուցեց գեղեցիկ երաժշտության գեղեցիկ մեկնաբանումներ՝ համերգի նվագացանկում համատեղելով միմյանցից այնքան տարբեր հայ ժամանակակից եւ ռուս դասական կոմպոզիտորների գործեր: Մենակատարներ Արմեն Մեսրոպյանի, Արամ Թալալյանի եւ Գեորգի Տեր-Սարգսյանի կատարմամբ հնչեցին Ակոբ Բաբայանի «Սիրիուս» կոնցերտ-ֆանտազիան՝ 2 թավջութակի եւ նվագախմբի, ինչպես նաեւ՝ Վահրամ Բաբայանի կրկնակի կոնցերտը ջութակի, թավջութակի եւ նվագախմբի համար: Վերջինը բարձր գնահատվեց երաժշտագետ ու երաժշտասեր հասարակայնության կողմից. գերմանական դասական սիմֆոնիզմի ավանդույթներին ու սկզբունքներին հավատարիմ Վ. Բաբայանը կրկին անգամ ունկնդրին ներկայացավ իրեն բնորոշ կուռ մտածողությամբ: Համերգի երկրորդ բաժնում Երեւանի սիմֆոնիկ նվագախումբը հանդես եկավ Պ. Չայկովսկու 6-րդ՝ «Պաթետիկական» սիմֆոնիայի կատարմամբ:

Ա. Ռ.

Մանկապատանեկան գրքի եւ երաժշտության շաբաթ

Ավետիք Իսահակյանի անվան կենտրոնական գրադարանում բացվեց մանկապատանեկան գրքի եւ երաժշտության շաբաթը: Ավանդական այս միջոցառումը, որը տասնամյակների պատմություն ունի, երեխաների համար զարթուցիչի դեր է կատարում: Շաբաթվա ընթացքում բազմահազար դպրոցականներ հաղորդակցվում են մանկապատանեկան գրականության լավագույն նմուշներին, ունկնդրում մանկական համույթներին: Կենտրոնացված համակարգի տնօրեն Հասմիկ Կարապետյանը նշեց այն միջոցառումները, որոնք պիտի անցկացվեն յոթ օրերի ընթացքում:

Միջոցառման մասնակիցներին ողջունեցին ու մանկապատանեկան գրքի եւ երաժշտության շաբաթվա կարեւորությունը շեշտեցին մանկագիրներ Լիպարիտ Սարգսյանը, Էդուարդ Ավագյանը, Սուրեն Մուրադյանը, Յուրի Սահակյանը եւ ուրիշներ:

Ազգային երգերի կատարումներով հանդես եկավ Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի թիվ 11 մշակույթի տան «Մեղեդի» մանկական համույթը:

Միաժամանակ, գրադարանի ցուցասրահում բացված էր Հակոբ Կոջոյանի անվան արվեստի կրթահամալիրի սաների գեղանկարչական աշխատանքների եւ գրքի նկարազարդումների ցուցահանդեսը:

Նույն օրը միջոցառման մասնակիցները եղան գրադարանների կենտրոնացված համակարգի թիվ 15 գրադարան-մասնաճյուղում:

Հիշյալ գրադարանն անվանակոչվեց վաստակաշատ մանկագիր Խաժակ Գյուլնազարյանի անունով:

ՀՐԱՉՅԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Սիրահարված Շեքսպիրը» ուշադրության կենտրոնում

«Սիրահարված Շեքսպիրը» ֆիլմը չի խոստանում գերշահութաբեր լինել, ինչպես, օրինակ, «Արմագեդդոնը», որի բերած եկամուտը 1998-ին կազմել է 200 մլն դոլար, սակայն, անկասկած, այս տարվա ամենամեծ անակնկալն է: Այդ են վկայում նրան շնորհված 3 «Ոսկե գլոբուս» եւ 13 «Օսկար» մրցանակները՝ մասնավորապես լավագույն ֆիլմի, լավագույն ռեժիսորի, լավագույն դերասանուհու եւ ամենայուրօրինակ սցենարի համար: 9 շաբաթվա սահմանափակ ցուցադրումից «Միրամաքս» կինոստուդիայում նկարահանված այս կատակերգությունը երիտասարդ ու զգացմունքային բանաստեղծի մասին, հասցրել է «աշխատել» 32,7 մլն:

Բոլոր գրողներից ամենատաղանդավորը համարվող Շեքսպիրն այս ֆիլմում պարզապես մի պատանի է խելահեղ ու սիրահարված, որն աստիճանաբար դառնում է փոփ-կուռք: Թոմ Սթոփարդի եւ Մարկ Նորմանի գեղեցիկ ֆիլմում Ուիլին եղիսաբեթյան շրջանի միամիտ ու զգացմունքային դրամատուրգ է, որը դեռ չի ճաշակել փառքի պտուղները եւ խուսափում է գրողների շրջապատից: Սթոփարդի թեթեւ ձեռքով 16-րդ դարի Լոնդոնի հնամյա փողոցներում միախառնված արձագանքում են խորքին հնաբանություններ եւ մերօրյա ֆրոյդիզմներ: Ֆիլմում Շեքսպիրի դերակատար Ջոզեֆ Ֆայենը տեսնելով վայրլա դե Լեսեփսին (Գվինեթ Փելթրոու), որի մեջ խելքն ու կիրքը լրացնում են միմյանց), անմիջապես կորցնում է գլուխը: Բեմին սիրահարված արիստոկրատ կինը որոշում է կերպարանափոխվել տղամարդու, որպեսզի կարողանա խաղալ եղիսաբեթյան շրջանի թատերական ներկայացումներում, որոնց մասնակցել թույլատրվում էր միայն տղամարդկանց: Այսպիսով ռեժիսոր Ջոն Մադենը համաձուլել է սիրո տառապանքներն ու 16-րդ դարի շոու-բիզնեսը: Իհարկե, չի կարելի ասել, թե ֆիլմը կենսագրական է: Ֆիլմում Շեքսպիրն ամուսնացած է, իսկ նրա բեմական մրցակիցը Քրիստոֆեր Մարլոուն է: Այս ամենը պարարտ հող է ստեղծում, որ եւս մեկ անգամ բռնկվի վեճը, թե ո՞վ է Շեքսպիրը, եւ ի՞նքն է հեղինակել այն գործերը, որոնք նրա գրչին են վերագրվում: Ինչ վերաբերում է Շեքսպիրի սեռական պատկանելությանը, ապա, ինչպես հումորով նկատել է մի ակադեմիկոս, «Շեքսպիրը կարող էր եւ հոմոսեքսուալ, եւ բիսեքսուալ, եւ հետերոսեքսուալ լինել»: (Գիտնականները համոզված են, որ նրա սոնետների մեծ մասը, նաեւ «Արդյոք թույլ կտա՞ս ինձ համեմատել ամռան օրվա հետ» սոնետը նվիրված են երիտասարդ տղամարդկանց): Ֆիլմում Ուիլի տղամարդկության վերաբերյալ կասկածներ չեն ծագում: Չնայած այս «անճշտությանը», գիտնականներն ու ակադեմիկոսները ֆիլմը հավանում են: «Վերջիվերջո ո՞ւմ է հետաքրքրում կենսագրակա՞ն է այս ֆիլմը, թե՞ ոչ: Շեքսպիրն իր օրերի փոփ ֆենոմենն էր: Այսօր մեր ժամանակակից տեխնիկայի շնորհիվ նա դարձել է այն, ինչ էր միշտ», ասում է Հարավային Կարոլինայի Քլեմսոն համալսարանի պրոֆեսոր Ջեյմս Ռ. Անդրեասը:

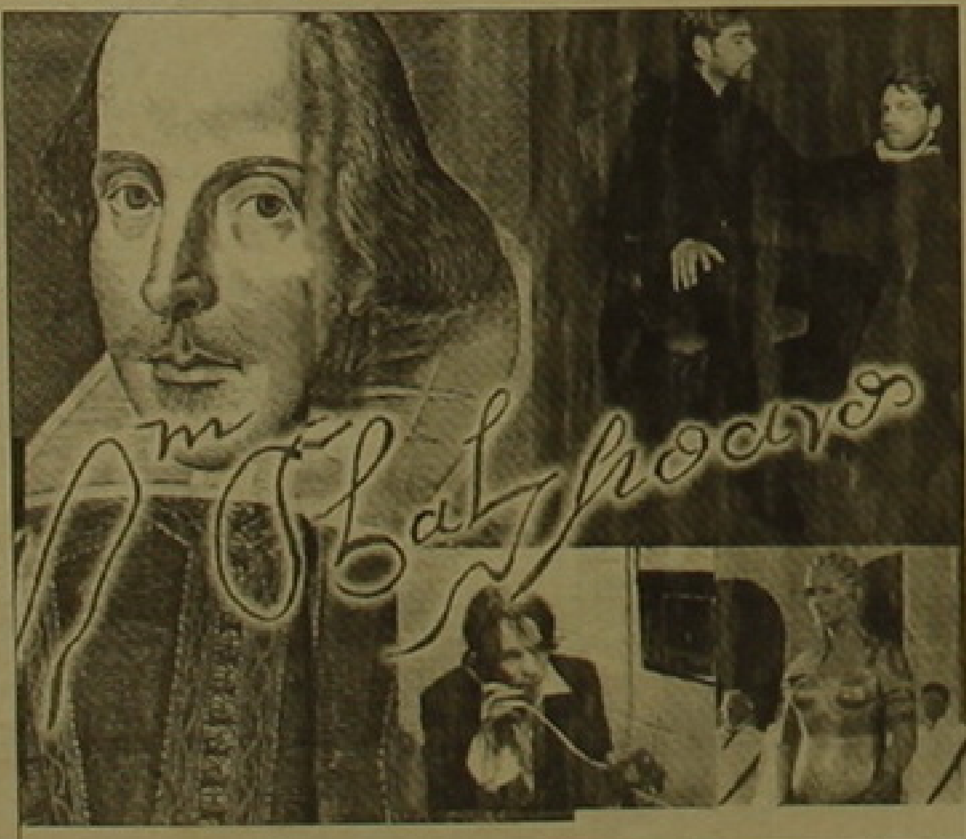

Այսօր Հոլիվուդը կարծես հիվանդացել է Շեքսպիրով: Երիտասարդ աստղերը էթհան Հոուքից մինչեւ Կալիստա Ֆլոքհարթը, ցանկանում են նկարահանել նրա դրամաները, նրանց թվում է, թե դրանք այժմեական են: Այս ամենի սկիզբը 1989 թ.-ն էր, երբ Քեննեթ Բրանախը նկարահանեց «Հենրի V»-ը, որը հաջողվեց եւ ֆինանսական առումով, եւ դուր եկավ քննադատներին: Դրանից հետո Յան Մքելենը նկարահանեց «Ռիչարդ III-ը», Բրանախը «Ոչնչից մեծ աղմուկը», իսկ Ֆրանկո Զեֆիրելին «Համլետը», որտեղ գլխավոր դերում Մել Գիբսոնն էր: Դրանցից ամենահաջողվածը Բազ Լահրմանի 1996 թ. նկարահանած «Վիլյամ Շեքսպիրի «Ռոմեո եւ Ջուլիետը» (գլխավոր դերերում Լեոնարդո Դիկապրիո եւ Քլեր Դենիզ, որոնց երկնային սերը տեղի է ունենում ժամանակակից Վերոնա Բիչում): Ֆիլմն իր երիտասարդ աստղերի կրքոտ խաղով եւ անսպառ էներգիայով գրավեց հասարակապես երիտասարդ հանդիսատեսին: Ըստ Անդրեասի, Շեքսպիրի գործերն այսօր ակամա մոդեռնիզացվում են: «Ո՞վ կարող է այսօր դիտել «Օթելլոն» առանց մտածելու տղամարդկանց կողմից կանանց ծնելու մասին»:

Յուրաքանչյուր սերունդ Շեքսպիրին հասկանում է յուրովի: Նոր ֆիլմը նրան «մեր օրերի հերոսը» դարձնելու ամենահաջողված փորձերից է, բայց ոչ միակը: «Սոյուծ արքա» անիմացիոն ֆիլմի ռեժիսոր Ջուլիա Թեյմուրն արդեն վերջացրել է «Տիտուս Անդրոնիկուսի» իր կինոտարբերակը էթհան Հոուքի, Ջեսիկա Լանժի եւ Ալան Քամինգի մասնակցությամբ: Այս գարնանը ռեժիսոր Մայքլ Հոֆմանը կվերջացնի «Ամառվա կեսի գիշերային երազ» ֆիլմը Կալիստա Ֆլոքհերթի, Միշել Փֆայֆերի եւ Քեւին Քլայնի մասնակցությամբ: Էթհան Հոուքը որոշել է «Համլետ» նկարահանել մի պարզ պատճառով. «Մի օր 65 տարեկանում չի ուզում ափսոսալ, որ չի հասցրել դա անել»:

Զբավարարվելով այս ամենով, Բրանախը ծեւավորել է շեքսպիրյան կինոընկերություն, որի նպատակը եռեք տարում «Միրամաքսում» երեք ֆիլմ նկարելն է, որոնց մեջ «Մակբեթն» ու «Ինչպես կուզեք»:

Շեքսպիրի շուրջ բռնկված այս խառնաշփոթը որոշ հարցերի տեղիք է տալիս: Կարիք կա՞ գրողներից մեծագույնին դարձնել կինոհերոս: Հստակ պատասխան հնարավոր չէ: Պարզապես որոշել ենք Շեքսպիրին մեզ հետ վերցնել 21-րդ դար, եւ կինոաստղերն ու ռեժիսորներն էլ ուժերը ներածին չափով նպաստում են այս «ճամփորդությանը»:

«ՆՅՈՒԶՈՒԻՔ»

digitised by A.R.A.R.@

ԵՎՐԱԳԱՎԱԹ

Վերջին խաղակն էլ որոշվեց

Գավաթակիրների գավաթի 1/4 փուլի պատասխան խաղերը

Եվրոպական երկրների Գավաթակիրների գավաթի քառորդ եզրափակիչի պատասխան հանդիպումներով ավարտվեց հերթական եռօրյան:

Իտալական առաջնությունը գլխավորող **«Լացիոն»** խաղադաշտ մտավ իր ոչ ուժեղագույն կազմով: Դրանից երկու շաբաթ առաջ հյուրընկալվելիս նա վստահ հաղթանակ էր տարել հունական **«Պանիոնիոսի»** նկատմամբ եւ վստահ էր ընդհանուր հաջողությանը: Հռոմում կայացած խաղը եւս հաղթանակ բերեց «Լացիոյին»: Հանդիպման վերջին 20 րոպեների ընթացքում Նեդվեդը, Սկանկոնիչը եւ դե լա Պենյան 3 անպատասխան գնդակ խփեցին հույների դարպասը:

Պատասխան խաղից առաջ իրեն հանգիստ էր զգում նաեւ **«Չելսին»**: Օսլոյում մրցելով **«Վոլերենգայի»** հետ լոնդոնցիները, իրենց խաղացող մարզիչ Ջանլուկա Վիալլիի գլխավորությամբ, երկրորդ անգամ պարտության մատնեցին մրցակցին, այս անգամ 3-2 հաշվով: Գոլերից մեկը խփեց Վիալլին:

Իր մրցակցի Հայֆայի **«Մակկաբիի»** նկատմամբ երկրորդ հաղթանակը տարավ նաեւ Մոսկվայի **«Լոկոմոտիվը»**: Խաղի 73-րդ րոպեին «Մակկաբիի» տուգանային հրապարակ մտած մոսկվացի Եվգենի Խառլաչովին կոպտորեն վայր գցեցին, ինչի համար մրցավար Հյու Դալլասը ցույց տվեց 11 մետրանոց նշանակետը: Տուգանային հարվածը հստակորեն իրացրեց «Լոկոմոտիվի» ավագ Իգոր Չուգայնովը:

Իսպանական **«Մալյորկան»** վստահ հաղթանակ տարավ մրցակցի Խորվաթիայի **«Վարտեքսի»** նկատմամբ: Եթե Զագրեբում անցկացված առաջին խաղը 0-0 էր ավարտվել, ապա այս անգամ «Մալյորկան» մրցակցին պարտության մատնեց 3-1 հաշվով: Գոլերը խփեցին Օգաստան, Պաունովիչը, Դանին: Դրան «Վարտեքսը» պատասխանեց Բալաժիչի դիպուկ հարվածով:

«Լացիո» (Իտալիա)-Պանիոնիոս (Հունաստան) 3-0 (4-0)
Վոլերենգա (Նորվեգիա)-**Չելսի (Անգլիա)** 2-3 (0-3)
Մակկաբի (Հ. Իսրայել)-**Լոկոմոտիվ (Մ. Ռուսաստան)** 0-1 (0-3)
Մալյորկա (Իսպանիա)-Վարտեքս (Խորվաթիա) 3-1 (0-0)

Պահ «Մակկաբի»-«Լոկոմոտիվ» խաղից

Վիճակահանությունը որոշեց...

Շվեյցարիայի Ժնեւ քաղաքում ՈՒԵՖԱ-ի նախագահ Լեննարտ Յուհանսոնի գլխավորությամբ անցկացվեց եվրագավաթների կիսաեզրափակիչ խաղերի վիճակահանությունը: Ահա թե որ թիմերը կհանդիպեն իրար հետ.

Չեմպիոնների լիգա

Դինամո (Ուկրաինա)-Բավարիա (Գերմանիա)
Մանչեսթր Յունայթեդ (Անգլիա)-Յուվենտուս (Իտալիա)

Խաղերը կանցկացվեն ապրիլի 7-ին եւ 21-ին:

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

Ատլետիկո (Իսպանիա)-Պարմա (Իտալիա)
Օլիմպիկ (Ֆրանսիա)-Բոլոնյա (Իտալիա)

Խաղերը կանցկացվեն ապրիլի 6-ին եւ 20-ին:

Գավաթակիրների գավաթ

Չելսի (Անգլիա)-Մալյորկա (Իսպանիա)
Լոկոմոտիվ (Ռուսաստան)-Լացիո (Իտալիա)

Խաղերը կանցկացվեն ապրիլի 8-ին եւ 22-ին:

ՇԱԽՄԱՏ

Առաջատարը Վլադիմիր Կրամնիկն է

Մոնակոյում անցկացվում է ավանդական, թվով 7-րդ «Ամբեր» մրցաշարը, որը մեծ հետաքրքրություն է առաջացրել: Մրցումների մասնակիցները իրար հետ հանդիպում են երկու անգամ. նախ արագ (յուրաքանչյուր շախմատիստի տրվում է 25 րոպե), ապա կույր խաղի (առանց խաղատախտակին նայելու) կանոններով: Մրցաշարի ընդհանուր մրցանակային հիմնադրամն ավելի քան 137 հազար դոլար է:

Մրցաշարը շատ ուժեղ կազմ ունի: Այստեղ հանդես են գալիս 12 համահայտ գրոսմայստերներ Անատոլի Կարպովը, Վլադիմիր Կրամնիկը (երկուսն էլ Ռուսաստան), Վիշվանաթան Անանդը (Հնդկաստան), Ալեքսեյ Շիրովը (Իսպանիա), Վասիլի Իվանչուկը (Ուկրաինա), Վեսելին Թոփալովը (Բուլղարիա), Բորիս Գելֆանդը (Իսրայել), Լյուբոմիր Լյուբոյեւիչը (Հարավսլավիա), Պրեդրագ Նիկոլիչը (Բոսնիա-Հերցեգովինա), Ժոել Լոթյեն (Ֆրանսիա), Լուկ վան Վելին, Երուն Պիկետը (երկուսն էլ Հոլանդիա):

Հինգ տուր է անցկացվել մրցաշարում: Առաջատարը Կրամնիկն է, որը 10 հնարավորից 7 միավոր է վաստակել: 6,5 միավոր ունի երկրորդ տեղում ընթացող Լոթյեն, իսկ նրանից կես միավորով է ետ մնում Թոփալովը: Մի խումբ շախմատիստներ վաստակել են 5,5-ական միավոր:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Մրցավազքը գլխավորում է «Շիրակը»

Հայաստանի առաջնության 4-րդ տուրը

Հանրապետության առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարի 4-րդ տուրից հետո միանձնյա առաջատար դարձավ «Շիրակը»:

«Էրեբունի»—«Շիրակ»՝ 0–3: Հյուրընկալվելով մայրաքաղաքի «Էրեբունիին»՝ Գյումրիի ֆուտբոլիստներն ակտիվ սկսեցին հանդիպումը: Հենց սկզբից նրանք տուժեցին մրցակցի դարպասապահ Արմեն Ավագյանի զգոնությունը՝ միջին ու հեռու տարածություններից հարվածներ տեղալով: Իսկ սկզբնամասի ամենաիրական վտանգը 12-րդ րոպեին էր, երբ Արսյոմ Քեռնեցյանի՝ մոտ տարածությունից գլխով կատարած հարվածից հետո գնդակը մի փոքր ճշտությամբ անցավ դարպասաձողի կողքով: «Էրեբունիի» ֆուտբոլիստները, որոնք երկար ժամանակ ինչ-որ անվստահ էին գործում, խաղակեսի վերջում երկու-երեք սուր գրոհ ձեռնարկեցին: Պարտքի տակ չմնացին նաեւ շիրակցիները, որոնք մեկ-երկու անգամ կարող էին բացել հաշիվը: Դա հաջողվեց անել երկրորդ խաղակեսում, երբ ի վերջո զգացնել տվեց «Շիրակի» ավելի բարձր խաղամակարդակը: Նախ 50-րդ րոպեին Սամվել Նիկոլյանն իրացրեց 11 մետրանոց տուգանային հարվածը (այն նշանակվել էր Քեռնեցյանին վայր գցելու համար): 10 րոպե անց Կարեն Ալեքսանյանը, ստանալով աջ եզրից կատարած փոխանցումը, կրկնապատկեց հաշիվը: Խաղի 76-րդ րոպեին պատկերը կրկնվեց: Աջ եզրից Արարատ Հարությունյանը գնդակը փոխանցեց «Էրեբունիի» տուգանային հրապարակում գտնվող Կոլյա Եփրանոսյանին, որը սառնասրտորեն խփեց երրորդ գնդակը:

«Երեւան»—«Արարատ»՝ 0–0: Մայրաքաղաքի «Նաիրիտ» մարզադաշտում իրար արժանի հակառակորդներ էին պայքարի մեջ մտել: Երկու թիմերն էլ առաջին խաղակեսում սուր հարձակողական խաղ ցուցադրեցին եւ մի քանի անգամ մոտ էին հաջողությանը, սակայն հաշիվն այդպես էլ չբացվեց: Հանդիպման երկրորդ կեսն ավելի հանգիստ, զգույշ ընթացավ. կարծես թե կողմերը չէին ուզում վտանգել:

«Գյումրի»—«Դվին»՝ 3–7: Այո, չափազանց գոլառատ էր այս հանդիպումը: Արդեն 3-րդ րոպեին Արտաշատի ֆուտբոլիստները բացեցին հաշիվը, իսկ թիմերն ընդմիջման գնացին, երբ ցուցատախտակների վրա 0–4 էր: Երկրորդ խաղակեսում կողմերը եւս 3-ական գնդակ փոխանակեցին եւ խաղն ավարտվեց խոշոր, ոչ ֆուտբոլային հաշվով: Այդ հանդիպման ժամանակ աչքի ընկավ «Դվինի» խաղացող Հայկ Հակոբյանը, որը 4 անգամ «նեղացրեց» դաշտի տերերին: Մյուս 3 գոլերը «Գյումրիի» դարպասը խփեցին Սերգեյ Էրզրումյանը (2) եւ Գրիգոր Գրիգորյանը (1):

«Զվարթնոց»—«Ղարաբաղ»՝ 0–1: Արդեն խաղասկզբում (8-րդ րոպեին) հյուրերի խաղացող Լեւոն Մկրտչյանը գրավեց «Զվարթնոցի» դարպասը: Հետագայում հանդիպումն ընթացավ դաշտի տերերի ճնշող առավելությամբ, բայց հաշիվն այդպես էլ չփոխվեց: «Զվարթնոցի» ֆուտբոլիստներ Նվեր Խաչատրյանի, Վահրամ Լոքյանի հարվածներից հետո երեք անգամ փրկեց դարպասաձողը: Խաղավերջում շատ մոտ տարածությունից վրիպեց Կարեն Մարկոսյանը: Պետք է ասել, որ «Ղարաբաղը» նույնպես կարող էր փոխել խաղի հաշիվը: Ամենավտանգավոր պահն առաջացավ Մհեր Ավանեսյանի հարվածից հետո, սակայն այն եւս արդյունքի չհասցրեց:

«Ցեմենտ»—«Կիլիկիա»՝ 1–0: Արտաշատում անցկացված այս հանդիպման ժամանակ Հայաստանի չեմպիոն եւ գավաթակիր «Ցեմենտը» զգալի առավելություն ուներ մրցակցի նկատմամբ: Այդուհանդերձ միայն մեկ անգամ դարպասի գրավումն արձանագրվեց: Այդ միակ գոլը «Կիլիկիայի» դարպասը խփեց Շիրակ Սառիկյանը:

Մրցաշարային աղյուսակ

Մարտի 23-ի դրությամբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Շիրակ	4	4	0	0	14-2	12
2. Արարատ	4	3	1	0	6-0	10
3. Ցեմենտ	4	3	1	0	5-2	10
4. Երեւան	4	2	2	0	6-3	8
5. Դվին	4	1	1	2	9-9	4
6. Ղարաբաղ	4	1	1	2	2-3	4
7. Էրեբունի	4	1	1	2	2-4	4
8. Զվարթնոց	4	1	0	3	4-5	3
9. Կիլիկիա	4	0	1	3	3-8	1
10. Գյումրի	4	0	0	4	4-19	0

Առաջնության ռմբարկուները

Արա Աղամյան («Շիրակ»)՝	6
Կարեն Բարսեղյան («Արարատ»)՝	4
Շիրակ Սառիկյան («Ցեմենտ»)՝	4
Հայկ Հակոբյան («Դվին»)՝	4

ԲԱԺԻՆԸ ՎԱՐՈՒՄ Է ՌԱՖԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված մրցանակային խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Պրեյլուդ: 2. Չոբեխյան: 3. Նիսա: 5. Եվրո: 6. Տոթ: 7. Որակ: 9. Ասյա: 10. Հազրեվարդ: 11. Կոտորակ: 12. Ռադոն: 13. Խլուրդ: 14. Աթաթյուրք: 15. Աբրեում: 18. Արագի: 19. Ամուրի: 24. Մերսիե: 25. Մերեցկով: 26. Անարխիստ: 27. Բունիաթ: 28. Հանգ: 31. Ազատ: 34. Իշիաս: 36. Ակորդեոն: 38. Պատարագ: 39. Դոդոխյան: 40. «Վոյաջեր»: 42. «Մելանյա»: 44. «Մանֆրեդ»: 49. Աջանի: 50. Ռիտուռնել: 51. Խցանահան: 52. Լիտվա: 56. Անկարա: 58. Ածիկ: 59. Օրգազմ: 62. Ծաղկաքույլ: 63. Վտարանդի: 66. Ճահճատենդ: 68. Արեգունի: 69. Բնափայտ: 70. Աղտոր: 71. Դրեյֆ: 72. Սոավինա: 75. Մատակ: 76. Ազալա: 80. Այնի: 81. Անգո: 82. Լոդր: 83. Արգո: 86. Ռու:

Հորիզոնական

1. Պուչինի: 4. Հերեսիկոս: 8. Պարհակ: 16. Եվրասիա: 17. Լորձաթաղանթ: 20. «Բայազետ»: 21. Մոնրո: 22. Փքբել: 23. Ուռչում: 25. Մազուրկա: 27. Բավրա: 29. Ազրեման: 30. Մանաս: 32. Եղիազար: 33. Իգդիր: 35. Գագա: 37. Գազպե: 41. Կալցարի: 43. Թմբիկ: 45. Ռոկոկո: 46. Ստենոզ: 47. Գալըոյան: 48. Լանդշաֆտ: 53. Այծենի: 54. Ցեյլոն: 55. Վանգա: 57. Տագանկա: 59. Օդեսա: 60. «Նանա»: 61. Պիծակ: 64. Ոսկիրա: 65. Գաճաճ: 67. Աղաստան: 73. Նիկիա: 74. Լողարան: 77. Մաճառ: 78. Իգուան: 79. Մանգո: 84. Ախուրյան: 85. Դենդրոֆլորա: 87. Վարդենի: 88. Տալին: 89. «Յոզաստերա»: 90. Սոնդրա:

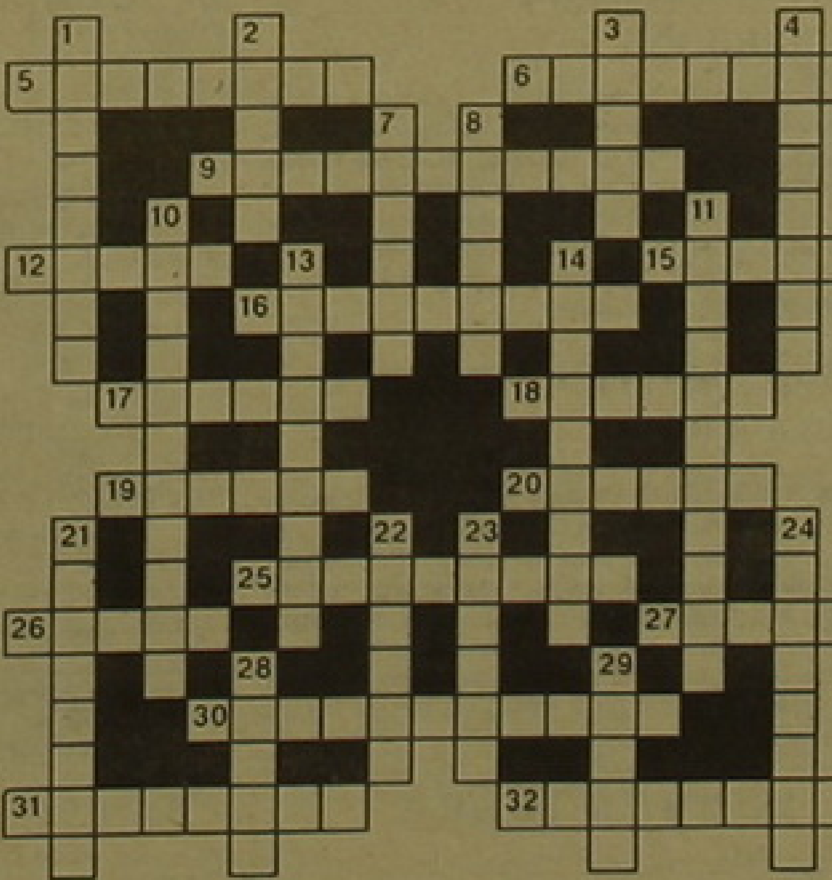

Շաբաթօրյա «Ազգի» մրցանակային խաչբառի հաղթող ճանաչվել եւ արժեքավոր մրցանակին արժանացել է ինժեներ-երկրաբան **Նելսոն Զաքարյանը**:

Հաջորդ մրցանակային խաչբառը կտպագրվի **«Ազգի»** մարտի **27-ի** համարում:

Փորձե՛ք լուծել, եւ արժեքավոր մրցանակը **Ձեր**ն է:

ԽԱՉԲԱՌ

Ուղղահայաց

1. Գրական խմբակ, հավաքատեղի Հովհ. Թումանյանի տանը, ուր կազմակերպվել են ընթերցումներ, անտիպ երկերի քննարկումներ եւ այլն: 2. Կաղոգ, խուրձ, փունջ: 3. Նար-Դոսի «Ինչպես թշնամացին» պատմվածքի հերոսուհի: 4. Ամերիկյան պարահանդեսային պար: 7. Մեզանից դուրս եւ մեր գիտակցությունից անկախ գոյություն ունեցող արտաքին աշխարհ: 8. Ուկրաինացի կալվածատեր, որը պայքարել է Ուկրաինան Ռուսաստանից առանձնացնելու համար: 10. Հանգուցյալի համար կատարվող կրոնական ավանդական արարողություն: 11. Հայ անվանի գեղանկարիչ, վրաց Հերակլ թագավորի պալատական նկարիչը: 13. Բորբոսասնկերից պատրաստվող դեղամիջոց: 14. Անկի տեսակ: 21. ԽՍՀՄ եւ ՀՍՍՀ ժող. նկարիչ, քանդակագործ, «Բաքվի 26 կոմիսարների գնդակահարումը» բարձրաքանդակի (տեղադրված է Բաքվում) հեղինակը: 22. IV դ. սկզբին Արցախում Գր. Լուսավորչի հիմնած վանքը: 23. Գետ Վրաստանում: 24. Գերմանա-ֆաշիստական համակենտրոնացման ճամբար Լեհաստանում: 28. Ռուսական էստրադայի աստղ-երգչուհի: 29. Արված, կատարված գործ:

Հորիզոնական

5. Ֆրանսիացի նկարիչ, «Քիոսի կոտորածը» նկարի հեղինակը: 6. Հարմարանք, որի վրա նկարելու ժամանակ ամրացվում է կտավը: 9. Հնդկական ժողովրդական էպոս: 12. Տնկելու կամ պատվաստելու համար ծառից կտրված ոստ: 15. Ծծի տեսակ: 16. Տախտակ, որի վրա նկարիչները ներկեր են խառնում: 17. Շատ մեծ, վիթխարի: 18. Քաղաք Հայաստանում: 19. Սակավարյունություն: 20. Ազնիվ, մաքուր, անաղարտ: 25. Անգլիացի դրամատուրգ Բ. Շոուի ստեղծագործություններից: 26. Քաղաք Բելառուսում: 27. Արեւելյան քաղցրավենիք: 30. Արվեստագետ: 31. Քնարական բնույթի փոքրիկ երաժշտական ստեղծագործություն, ցայգերգ: 32. Պետություն Եվրոպայում:

Կազմեց Ս. ՀԱԿՈԲՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

օրվա հետքերով

ԳԱՌՆԻ ՏԱՃԱՐ

«Եվ՝ ահա կերդվեմ Վահագնի աջի վրա...»

Արորդիները նշում են Նոր տարին

Մարտի 21-ին, կամ ինչպես արորդիներն են ասում՝ Արեգի 1-ին, Արորդիների ուխտ կազմակերպությունը Գառնի հեթանոսական տաճարում նշում էր Վահագնի ծնունդը եւ Նոր տարին: Չնայած օրն ամպամած էր, եւ միմյանց փոխարինող անձրեւն ու ձյունն արեւի երեւալու հույս չէին թողնում՝ արորդիների քրմական դասը, հեծեւելով գերագույն քրմապետ Ս. Կակոսյանին՝ սկսեց արեւի երկրպագության արարողությունը:

Ծիսակատարությունն անսովոր տարրեր չուներ, դրանց մեծ մասը պահպանվել է ժողովրդի մեջ, սակայն փոքր-ինչ այլ իմաստավորումով: Ամանորի արարողակարգի մաս կազմող Ծառզարդարը հայտնի է թեկուզ Գեղարդից՝ եկեղեցու շրջակայքում թաշկինակով զարդարված բազմաթիվ ծառեր կան: Ծիսակատարության բաղադրիչ տարրերից է գինու օրհնությունը: Արորդիները Վահագնի համար զոհ են մատուցում՝ սպիտակ դեղձում մատաղը գառ էր, որի արյունը գերագույն քրմապետը սրով դրոշմեց արորդիների ուխտն ընդունող հինգ նոր արորդիների ճակատին. «Այս աստվածների տաճարում սուրբ արդար արյունով օծում եմ նորընծա հայորդիներին եւ նվիրում եմ նրանց ձեզ: Օրհնեք այս սուրբ օծությունը, եւ թող ձեր հովանավորությամբ նրանք լինեն զորեղ, սիրող ու պաշտեն աստվածավայել կյանքով: Օծում եմ ձեզ արորդի, եւ Վահագնի զորությունն պաշտպան լինի ձեզ»:

Հինգ նոր արորդիների օծմանը հետեւեց երեք մանկահասակ աղջիկների օծումը՝ «չինադ Աստղիկը պաշտպան լինի ձեզ»: Արորդի օծվածները երդվեցին. «Եվ ահա կերդվեմ Վահագնի աջի վրա՝ երբեք չմեղանչել ուխտիս դեմ, պայքարել, գործել եւ մեռնել որպես ցեղամարդ, որպես Վահագն Աստծո նվիրյալ ուխտավոր: Փա՜ռք Վահագնին»:

Վահագնի ծննդյան արարողությունն ընթացավ ոչ բազմամարդ հանդիսականների ներկայությամբ եւ հասկանալի է, որ ներկաները տեղացիներ չէին՝ կամ տաճարի այցելուներ էին, կամ քրմերին ուղեկցողներ: Նկատի ունենալով, որ 90-ականներից սկսյալ Արորդիների ուխտն ամեն տարի Ամանորը նշում է հեթանոսական տաճարում եւ մասնակիցների թիվը երբեք չի ավելանում, մեր հարցն ուղղեցինք գերագույն քրմապետին:

– Արդեն քանի տարի, Ամանորը դուք այստեղ եք նշում, սակայն սակավաթիվ մարդկանցով: Ձեզ չի՞ հուսահատեցնում, որ անգամ հեթանոսական տաճարի շրջակայքում հետեւորդներ չունեք:

– Դարեր շարունակ հայ ժողովրդին խաբել են, գլխատել, կեղծել: Այնպիսի խառնաշփոթ են ստեղծել, որ մի ժամանակ հեթանոս բառը լսելուց կարծում էին մարդ ենք ուտում: Դեռ նրանց պետք է հասկացնենք, որ սովորական մարդ ենք: Այս պայմաններում, երբ ամբողջ աշխարհն աշխատում է Հայաստանը քրիստոնեացնել, աշխատանքը դժվար է: Դա մեր օգտին չէ, նրանց օգտին է: ԽՍՀՄ-ի փլուզումից հետո հզորացրին քրիստոնեությունը, որովհետեւ դոգմա էր պետք: Կոմունիստական դոգման փոխարինվեց քրիստոնեությունով:

– Դուք երբվանի՞ց եք հեթանոսությունը դավանել:

– Ուսումնասիրություններն սկսեցի 65 թվականից, եւ տարիների ընթացքում ձեւավորվեց այս եղածը:

Արտառոց ոչինչ չկա այստեղ, մեր ազգային ավանդույթներն են, ազգային պարելակերպը: Հեթանոս (ազգայնական) քրիստոնյաներն են մեզ ասում, մենք արորդիներ ենք:

Ս. Պ.

Լիբանանի նախագահը ընդունեց Րաֆֆի Հովհաննիսյանին

ԲԵՅՐՈՒԹ, 22 ՄԱՐՏ: Լիբանանյան շրջագայության ընթացքում ՀՀ նախկին արտգործնախարար, ռազմավարական եւ ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոնի հիմնադիր Րաֆֆի Հովհաննիսյանին այսօր իր նախագահական նստավայրում ընդունեց Լիբանանի Հանրապետության նախագահ, գեներալ Էմիլ Լահուդը:

Րաֆֆի Հովհաննիսյանը նախագահին ներկայացրեց տարածաշրջանի անվտանգության ու համագործակցության առնչվող իր տեսակետները, հանգամանորեն անդրադարձավ Հայաստան-Լիբանան եւ Հայաստան-Մերձավոր Արեւելք հարաբերությունների սերտացման կենսական գործընթացի կարեւորությանը:

Նախագահ Լահուդը իր հերթին ներկայացրեց Լիբանանի ներքին իրավիճակին եւ տարածաշրջանում իր երկրի դերակատարությանն առնչվող մի շարք հարցեր, կարեւորեց հայության դերը Մերձավոր Արեւելքի եւ մանավանդ Լիբանանի վերաշինության գործում:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վ. Սիրադեղյանը հաստատվեց ՀՀՇ վարչության նախագահ

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՄԱՐՏ: Մարտի 20-ին կայացած ՀՀՇ հանրապետական խորհրդի նիստը հաստատեց ՀՀՇ վարչության մարտի 8-ի որոշումը՝ Վ. Սիրադեղյանին ՀՀՇ վարչության նախագահ ընտրելու մասին: ՀՀՇ լրատվական կենտրոնից տեղեկացրեցին նաեւ, որ ՀՀՇ խորհուրդը քննարկել է «Հայք» շաբաթաթերթի գլխավոր խմբագրի հարցը: Շնորհակալություն հայտնելով նախկին խմբագիր, ՀՀՇ վարչության անդամ Տիգրան Հակոբյանին՝ կատարած աշխատանքի համար, ՀՀՇ հանրապետական խորհուրդը կուսակցության պաշտոնաթերթի գլխավոր խմբագրի պաշտոնում հաստատել է Արմեն Բաղդասարյանին:

Լիզա Ճաղարյանը վերաքննիչ բողոք է ներկայացրել դատարան

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի նախկին գլխավոր խմբագիր Լիզա Ճաղարյանն օրերս վերաքննիչ բողոք է ներկայացրել քաղաքացիական գործեր քննող վերաքննիչ դատարան: Ինչպես հայտնի է, մարտի 2-ին Արաբկիր համայնքի առաջին ատյանի դատարանը մերժել է Լ. Ճաղարյանի քաղաքացիական հայցն ընդդեմ ԱԺ նախագահ Խոսրով Հարությունյանի՝ աշխատանքում վերականգնելու, հարկադիր պարապուրդի, բարոյական վնասի հատուցման պահանջով: Ըստ Լ. Ճաղարյանի, դատավոր Արթուր Առաքելյանի կայացրած վճիռը հիմնավորված չէ, եւ նրանում կրկնվել են ԱԺ նախագահի դատարանում ասած խոսքերը:

Ի ԼՈՒՐ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ

Մամուլի ազգային ակումբը «Հայաստանը եւ ընտրությունները» ծրագրի շրջանակներում լրագրողներին հրավիրում է մասնակցելու «Ընտրողների ցուցակները ՀՀ Ընտրական օրենսգրքում» թեմայով քննարկմանը:

Քննարկումը կկայանա չորեքշաբթի մարտի 24-ին, ժամը 11.00-ին, ՀՀ ԳԱԱ համաժողովների (կլոր) դահլիճում:

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հասուկ դասընթացների բաժին

Դասախոսությունների շարք ծրագիր

ՀՀ սոցիալական ապահովության նախարար

ԳԱԳԻԿ ԵԳԱՆՅԱՆԸ

ներկայացնում է

«ՀՀ սոցիալական ապահովության քաղաքականությունը»

Հինգշաբթի, մարտի 25-ին, ժամը 18:00-ին Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում (5-րդ հարկ)

Դասախոսությունը կընթանա հայերենով՝ համաժամանակյա անգլերեն թարգմանությամբ

Մուտքն ազատ է

☎ Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 27-16-58:

ARMENPRESS

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ՍՐԱՀ

Արմենպրեսը կուսակցություններին, կազմակերպություններին միջոցառումներ անցկացնելու համար առաջարկում է իր

ՀԱՄԱՊԻՏԱՆԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ՍՐԱՀԸ,

որը հանդերձավորված է մամուլի ասուլիսների, հանդիպումների, շնորհանդեսների եւ այլնի անցկացման համար: Կարող եք օգտվել համաժամանակյա թարգմանության համակարգից, հեռախոսից, ֆաքսից, էլեկտրոնային փոստից եւ այլն:

Հասցեն՝ Իսահակյան 28, 1-ին հարկ:

Հեռ.՝ 526702

Ֆաքս՝ (3742) 151738, (8852) 525789

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

23 մարտ

ՀՏ

9.00 Հայլուր
9.20 Բարի լույս, Հայաստան
10.20 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
11.15 Գ/Ֆ «Դիմակներ»
13.00 Հայլուր
13.15 Միասին («Միր»)
17.00 Հայլուր
17.20 Մանկական սերիալ «Ունյնի մաՆիֆեստը»
17.45 Տունտունիկ
18.00 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
19.00 Էստրադային համերգ (Ն. Կորոլյովա, Ալ. Սերով, Ի. Պոնարովսկայա)
19.10 Հեռուստալոտո
20.00 Հայլուր
20.30 1 լուր
20.50 Այսօր
21.10 Տոնավաճառ. տնտեսական տեղեկատու
21.30 Ով ով է
22.05 Գ/Ֆ «Ճանճերի տիրակալը»
23.40 Հենց այնպես
00.00 Հայլուր

Ար

09.00 Տոմար
11.00 Գ/Ֆ «Շերլոկ Հոլմս. Պատահար Վիկտորիա ջրվեժի վրա» (դետեկ. ֆիլ. 2-րդ մաս)
19.00 Մուլտեր
19.30 Սուրհանդակ
19.50 Ընտանեկան ֆիլմ. Ջեկի Չանը «Առաջին հարվածը» կատակերգության մեջ
21.15 Հրապարակ
21.30 Սուրհանդակ
22.00 Գ/Ֆ «Մուտք գործելն արգելված է»
23.30 Սուրհանդակ
00.00 Անդորր
00.05 Մի անգամ
00.10 Խուժան ալիք
00.30 Ի դեպ
00.55 Գիշերային կինոսրահ. «Սուրբ Պետրոսի արցունքները» (պատմական դրամա)
02.30 Սուրհանդակ

Կ1

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Դաժան հրեշտակը»
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Սերիալ «Տիեզերական ոստիկանություն»
16.45 Երջանիկ դիպված
17.30 Մինչեւ 16 եւ բարձր
18.00 Սերիալ «Դաժան հրեշտակը»
19.00 Նորություններ
19.15 Գուշակիր մեղեդին
19.45 Այստեղ եւ հիմա
20.05 Թեմա
20.45 Սերիալ «Փողված լապտերների փողոցները-3», «Մաքուր ծեռքեր» օպերացիան» (1-ին մաս)
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.50 Գ/Ֆ «Ամերիկյան կինոակադեմիայի «Օսկար 99-ի» շնորհման հանդիսությունը
00.30 Թեբեւս
00.45 Գ/Ֆ «Հին մարտակառքերը»

РТР

8.00-10.40 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.20 Բոլորի շուրթերին
8.45 Հեռուստախաղ «Հաղորդումների ծրագիր»
10.15 Հերթապահ բաժանմունք
10.35 TV GLUB
10.50 Աղջամներ՝ փոստով
11.00 «Սանտա Բարբարա»
11.45 Երաժշտություն, երաժշտություն...
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.25 Լուրեր
12.30 Սերիալ «Կյանքի մանրուքները»
15.30 Սերիալ «Շների աշխարհ»
16.20 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.15 Մուլտֆիլմ «Ցողուններ եւ արմատներ»
17.25 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Աշտարակ
18.55 Մուլտֆիլմ «Մկլոռն ու բոյարը»
19.05 Հումորեսկա եւ առողջություն
19.15 Սերիալ «Օմեգա» տարբերակը»
20.35 Վավերագրական ֆիլմ «Այն, որ չույն»
21.40 Սանրամասներ
21.55 «Անշլագը» ներկայացնում է
22.30 Կինոյի ժամ. Գ/Ֆ «Սեղ!»
00.05 Ուրմաս Օտտը Գեորգի Բոսի հետ

«ՍՓՅՈՒՌ». ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ: Հեռախոսներ 569393, 581351

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվ. 1018 Տպաքանակը՝ 4000 Ստորագրված է տպագրության 22. 03. 1999 Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@